

1 četvrtak, 26.10.2006.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 14.31h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Međunarodni krivični sud za bivšu
7 Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan. Molim tajnicu da najavi
10 predmet.
11 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro dan, časni Sude. Ovo je predmet
12 IT-05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i ostalih*.
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Vidim da su optuženi ovdje.
14 Timovi Obrane, također svi ovdje. U Tužilaštvu primjećujem da je gospodin
15 Thayer, gospodin Nicholls, gospodin McCloskey.
16 Dobar dan Vama, pukovniče.
17 SVJEDOK: [simultani prevod] Dobar dan.
18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala što ste došli i oprostite što
19 kasnimo sa... sa Vašim iskazom. To je uzrokovano bilo nekim tehničkim problemima
20 vezanim za prevoz optuženih do Međunarodnog suda, nad čim mi nemamo nikakvu
21 kontrolu.
22 Gospodine Thayer, izvolite.
23 SVJEDOK: EELCO CHRISTIAN MARTIN JODOCUS KOSTER [nastavak]
24 [Svjedok odgovara putem prevodioca]
25 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala. Dobar dan svima.
26 Ispituje g. Thayer: [nastavak]
27 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
28 P: Dobar dan, pukovniče. Jučer smo prekinuli sa radom kada ste
29 označavali jednu zračnu fotografiju baze UN. Vi ste označili samu bazu,
30

1 autobusnu stanicu i područje gdje su se nalazile fabrike. Gospodine, tokom Vašeg
2 prethodnog iskaza ste rekli da su bile snimljene neke fotografija. Molim Vas
3 iznesite Pretresnom vijeću neke pojedinosti o tome, kao što je: tko je snimio i
4 šta je na tim fotografijama?

5 O: U redu. Fotografije je snimio poručnik Rutten. On je snimio nekoliko
6 fotografija tih devet tijela koje smo tamo zatekli. Ja sam kleknuo između tih
7 tijela kako bi se vidjelo da je tijela pronašao... pronašli Ujedinjeni narodi i
8 dakle ja se nalazim na jednoj od tih fotografija.

9 P: Gospodine, jeste li imali razloga da smatrate da Vas je... u nekom
10 trenutku da su Vas vidjeli vojnici Vojske Republike Srpske.

11 O: Da, jesam. To je bilo kada smo se vratili da izvijestimo o tome što
12 smo pronašli. Istog trenutka kada smo otišli sa te poljane gdje su se nalazila
13 tijela, iz jedne od kuća se odjedanput pojavio srpski vojnik koji nas je vidio i
14 odmah uzeo radio, prinio ga glavi, vjerojatno da izvijesti. On je bio prilično
15 zatečen time što nas je tamo vidio.

16 P: Šta se dogodilo nakon toga, ako se nešto nakon toga dogodilo?

17 O: U tom smo trenutku odlučili, s obzirom da smo imali osjećaj da smo
18 otkriveni na lokaciji gdje nismo željeli da nas vide, tako da smo se odlučili da
19 idemo alternativnim putem prema bazi. Tako da nismo prošli pored oklopnih
20 transportera gdje je bilo puno srpskih vojnika, nego smo izabrali jedan drugi
21 put i prešli smo jedva 30 metara kada je na nas otvorena vatra, tako da smo se
22 okrenuli i krenuli istim onim putem kojim smo išli kako... kako bismo stigli do
23 tih tijela ranije.

24 P: Gospodine, također ste u iskazu rekli da je neko iz Vaše grupe uzeo
25 nekakve dokumente, papire na licu mjesta. Da li možete Pretresnom vijeću

26

27

28

29

30

1 ispričati nešto više o tome? Šta su bili tih dokumenti, koliko Vi znate, i šta
2 se s njima dogodilo?

3 O: Mi smo u blizini tijela pronašli dokumente. Stariji vodnik van Schaik
4 je uzeo te dokumente i čuvao ih kao dokazni materijal. Radilo se o zvaničnim
5 dokumentima sa imenima. Ja ih naravno nisam mogao čitati. Usput je stariji
6 vodnik van Schaik, nakon što je... nakon što se na nas počelo pucati, onda je on
7 bacio te dokumente.

8 P: Koliko Vi znate, gospodine, recite šta se dogodilo sa fotografijama
9 ili onim filmom na kojem su bile fotografije koje snimio poručnik Rutten,
10 fotografije tih tijela i Vas.

11 O: U Nizozemskoj, one su bile predane vojno-obavještajnoj službi i
12 nažalost, kada su razvijane nešto se dogodilo i te su fotografije izgubljene.

13 P: Gospodine, samo na nekoliko minuta bih želio da se sada pozabavimo sa
14 dvije-tri teme o kojima niste svjedočili na sjednici prema pravilu 61 na koje su
15 relevantne za ono što ste... zbog čega ste došli da svjedočite danas. Dakle,
16 želim Vam postaviti nekoliko pitanja vezano sa opskrbom, uzevši u obzir da
17 ste... da je Vaša uloga bila, to jest da ste Vi bili oficir za logistiku, dakle
18 pozadinski oficir.

19 Ukratko, gospodine, možete li nam objasniti kako je... su za opskrbu
20 bili prosljeđivani, dakle od Nizozemskog bataljona prema VRS-u?

21 O: Postojao je jedan formular, zahtjev, koji bi mi onda popunili i tamo
22 bi naveli šta je u pozadinskom konvoju bilo. To bi se slalo višem ešalonu u
23 sjeverno-istočnu komandu i onda je preko tih viših ešalona dolazilo do komande
24 bosanskih Srba na Palama, pa su oni odobravali da li taj pozadinski konvoj smije
25 krenuti ili ne.

26 P: Da li je bilo nekih predmeta za koje VRS zabranjivao da se uopće
27 stavljaju na sâm spisak stvari koje se traže?

28
29
30

1 O: Vidite, kako...

2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Prigovor, časni Sude. Ja se izvinjavam,
3 ali svjedok nije govorio o komandi Srba u Bosni.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U prethodnom odgovoru, barem prema
5 transkriptu, je to "dolazilo do srpsko komande na Palama".

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ali se tu ne radi o
7 Vojsci Republike Srpske, radi se o komandi Srba u Bosni.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je gospođa Fauveau u pravu.
9 Vi ste to shvatili kao politički, vladin, sjedište Republike Srpske. Da li sam
10 ja dobro shvatio?

11 G. THAYER: [simultani prevod] Pa, možda je najbolje da postavimo pitanje
12 svjedoku.

13 P: Gospodine, kada ste govorili o sjedištu bosanskih Srba na Palama, na
14 šta ste točno mislili? Šta ste podrazumijevali pod time?

15 O: Što se mene ticalo, to je bilo vojna... vojno sjedište, vojna
16 komanda. Ja sam tako shvatio situaciju.

17 P: Uz dozvolu Vijeća, ponovit ću pitanje koje sam Vam već postavio. Da
18 li je među predmetima za koje je VRS odbijala da se i stave na zahtjeve za
19 popunu, da li je bilo takvih predmeta?

20 O: Da. Ponavljam, tu bi se radilo o naoružanju, municiji, rezervnim
21 dijelovima. To se kategorički odbijalo.

22 P: Da li je u jednom trenutku došlo do veće restrikcije, do većih
23 ograničenja za te konvoje za popunu, naime, kada su oni stizali ili bili
24 odobravani rjeđe?

25 O: Apsolutno. Na primjer, u jednom trenutku, pozadinski konvoji koji
26
27
28
29
30

1 su nosili gorivo, posebno dizel gorivo. Od 18. februara, recimo, je bio jedan
2 konvoj sa dizelom; on je bio blokiran. To je bio posljednji konvoj koji je ušao
3 u enklavu. Tek u junu je sljedeći konvoj mogao da uđe u enklavu.

4 P: Samo da razjasnimo. Da li sam Vas dobro razumio: posljednji konvoj
5 koji je uspio da prođe bio je 18. februara, a sljedeći je bio, koliko Vi znate,
6 tek u junu?

7 O: Da, kada je riječ o konvojima koji su donosili dizel. Ali kada je
8 riječ o drugim stvarima, kao što je hrana, lijekovi, i tu smo vidjeli da je bilo
9 nekih promjena. Bilo ih je manje, povremeno se odbijalo da im se dopusti prolaz.
10 Opskrba je dolazila na kapaljku i mnogi su... konvoji koji su nosili svežu hranu
11 su također bili odbijani.

12 P: Da li se sjećate kada je to zaoštavanje uvjeta počelo?

13 O: Kao što sam napomenuo, konvoji sa gorivom su počeli... tu su prestali
14 dolaziti od 18. februara; a što se tiče hrane, do znatnog smanjenja je došlo sa
15 početkom marta.

16 P: Gospodine, želio bih da sada skrenem Vašu pažnju na napade VRS-a na
17 enklavu i sada ću Vam postaviti nekoliko pitanja koja se tiču tog perioda. Želio
18 bih prvo skrenuti Vašu pažnju na 10. jula. U svom iskazu ste rekli da ste dobili
19 zadatak da primite određeni broj izbjeglica koji se očekivao. Da li se sjećate
20 konkretno da li je te večeri 10. jula dolazilo ljudi koji su bili ozlijeđeni?

21 O: Da. Primili smo izvještaj da ima jedna ozlijeđena žena koja se...
22 leži na određenoj lokaciji. To nam je jedan mještatin rekao kada smo bili na
23 terenu te večeri da bismo dočekali izbjeglice. Ja sam išao sâm. Morali smo preći
24 cestu, u to vrijeme cesta bila redovno pod vatrom, pa smo pažljivo prelazili i

25

26

27

28

29

30

1 pronašli smo tu ženu. Bila je ozlijeđena. Ležala je na nosiljki, ali je nismo
2 mogli na taj način prebaciti. Prebacili smo je na našu nosiljku i unijeli je u
3 našu bazu. Međutim, nažalost, ta je žena, koliko sam shvatio, poginula od
4 ozljeda kasnije tog tjedna. A šta se ozljeda tiče izgledalo je da su to bile
5 ozljede od krhotina granata.

6 P: Želim sada skrenuti Vašu pažnju na 11. juli, gospodine. Tog dana ste
7 dobili izravnu zračnu podršku. Recite da li bi ste mogli reći Pretresnom vijeću
8 gdje ste se Vi nalazili u to vrijeme.

9 O: U vrijeme kada smo dobivali izravnu zračnu podršku, ja sam isprva bio
10 u bunkeru, a prema kraju tog perioda ja sam izašao, zajedno sa ljudima koji su
11 mi bili dodijeljeni, tako da sam prema samom kraju te izravne zračne podrške se
12 nalazio u blizine bivše autobusne stanice.

13 P: A koji je bio Vaš zadatak u to vrijeme, gospodine?

14 O: U to vrijeme sam bio zadužen da primam izbjeglice, dakle za prihvrat
15 izbjeglica.

16 P: Želio bih sada skrenuti Vašu pažnju na jutro 12. jula. U Vašoj izjavi
17 od septembra 1995. godine koju ste dali Tužilaštvu - a to je na strani 10 u
18 verziji na engleskom, a u verziji na B/H/S-u je strana 9, treći paragraf - rekli
19 ste: "U srijedu, 12. jula 1995., ja sam u stvari očekivao da će Srbi granatirati
20 izbjeglice." Zbog čega ste očekivali da će Srbi u to vrijeme granatirati
21 izbjeglice?

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Ostojiću.

23 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Samo jedna sitna... Mislim da to nije do
24 kraja pročitano ili da nije kontekstu /nerazgovjetno/ pročitano. Možda bi trebalo
25 da pročitati cijelu rečenicu, to bi pomoglo.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Ja ne znam gdje se to točno nalazi,
2 gdje se to nalazi u tom iskazu ili izjavi.

3 G. THAYER: [simultani prevod] Ja ću to rado uraditi, časnih Sude, nema
4 problema. Tiče se prethodne noći.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] S obzirom da je osporeno, mislim da je
6 bolje da to napravite.

7 G. THAYER: [simultani prevod] Dakle, radi se o večeri 11.: "Otprilike u
8 20.30h i vratio sam se u bazu. Obavili smo konsultacije s majorom Otterom i
9 Frankenom, zatim smo odlučili da postavimo četiri stražarska mjesta oko
10 izbjeglica za predstojeću noć. Na svakom stražarskom mjestu je bilo po deset
11 ljudi. Na sjevernoj strani je bila još jedna patrola. U srijedu 12.07., ja sam u
12 stvari očekivao da će Srbi granatirati izbjeglice, ali se to nije desilo,
13 srećom. Oko 13.00 sati sam čuo preko *walkie-talkie* da jedno oklopno vozilo i
14 tenk ide prema bazi iz pravca Žutog mosta.

15 Preko *walkie-talkie* sam dobio naređenje od majora Ottera da ne okrećem
16 nikakvo oružje na ova vozila."

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sada možete ponovo postaviti pitanje.

18 G. THAYER: [simultani prevod]

19 P: Gospodine, zbog čega ste očekivali da će Srbi granatirati izbjeglice
20 toga jutra 12.07?

21 O: Večer prije toga smo bili granatirani, kada je padao sumrak. Dva puta
22 smo bili granatirani. Između je bio jedan kraći period. Granate su padale između

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kuća, otprilike 50 do 75 metara udaljenosti od izbjeglica. To se dogodilo dvaput
2 te večeri, pa sam zbog toga očekivao da će sljedećeg jutra uslijediti novo
3 granatiranje.

4 P: Želio bih skrenuti Vašu pažnju na neke od Vaših razgovora sa
5 generalom Mladićem, a Vi ste o tome već davali iskaz.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Bourgon.

7 G. BOURGON: [simultani prevod] Dobar dan Vijeću. Želio bih uložiti
8 prigovor na način koji moj kolega postavlja glavno ispitivanje. To su sugestivna
9 pitanja. On koristi ranije izjave kako bi podsjetio svjedoka na ono što je
10 ranije rekao. Ovo je glavno ispitivanje. Svjedoku bi trebalo postavljati
11 otvorena pitanja u kojima... na koja on može odgovoriti šta zna i čega se sjeća.
12 Postoje pravila pred Međunarodnim sudom koja govore o tome. Ako je potrebno
13 koristiti raniju izjavu, to... za to postoje određene okolnosti onda se to može
14 dozvoliti. Međutim, moj kolega u ovom trenutku radi unakrsno ispitivanje, a
15 trebao bi ispitivati svjedoka šta se dogodilo 11., 12., šta se dogodilo poslije
16 podne, a ne uzimati izjavu, podsjećati ga na ono što je on rekao prije dvije
17 godine i onda ga pitati: da li se sjećate da je on to rekao? Ako je neophodno da
18 se ide u ranije izjave, to je na Obrani onda da to radi tokom unakrsnog
19 ispitivanja, a ne u vrijeme glavnog ispitivanja, jer je sugestivno i to nije
20 pravilan način vođenja ispitivanja.

21 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Želim se priključiti u prigovoru.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Thayer?

2 G. THAYER: [simultani prevod] Svrha uvrštavanja njegovog iskaza po
3 pravilu 92bis je da se uštedi na vrijeme. Ja sam čitao sažetak kako bih dao
4 kontekst jučer za ova pitanja i mislim da povezujem moja pitanja direktno sa tim
5 njegovim sažetkom. I istina je da su pitanja ponekad sugestivna, ali to radim
6 samo da bi smo brže proveli sâmo ispitivanje.

7 [Sudije vijećaju]

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse.

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Prije odluke Vijeća, ja sam zapravo
10 razgovarao sa mojom kolegom jučer, ali ne ovoj temi nego o tome šta se uvrštava
11 prema pravilu 92bis. I mislim da moramo reći...

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A ako ste rekli 92bis, onda ste
13 pogriješili, mi sada govorimo o pravilo 92ter.

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja razumijem, ali načelo je isto. Ova
15 izjava, na temelju koje je gospodin želio postavljati sugestivna pitanja, nije
16 uvrštena prema pravilu 92ter. Dakle, naš prigovor se ne tiče sugestivnih pitanja
17 na vezi materijala koje se tiče pravila 92ter, nego materijala koji nije prema
18 pravilu 92ter. Ako griješim, gospodin Thayer će to svakako obavijestiti
19 Pretresno vijeće o tome.

20 [Sudije vijećaju]

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Thayer.

22 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, ja ne pokušavam da uvrstim
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nijednu drugu izjavu osim onih koje su uvrštene u spis prema pravilu 92ter, a to
2 je pravilo koje se tiče iskaza prema pravilu 61.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Takva je situacija. Mi ne vidimo
4 logiku Vaših argumenata, s obzirom da se radi o dokaznom materijalu koji već
5 jeste uvršten prema pravilu 92ter, gotovo je neizbježno.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja se izvinjavam. Nisam dobro objasnio što
7 sam želio reći. Poenta je da je ovaj pasus koji je gospodin Thayer predočio
8 svjedoku je nešto što nije uvršteno prema pravilo 92ter. To je jedna odvojena
9 izjava i zato ulažemo prigovor. Da je to dio materijala prema 92ter, mi naravno
10 ne bismo mogli ulagati prigovor, jer jasno je da se ti dokazi izvode na osnovu
11 pravila 92ter. Ovaj materijal je izvan opsega toga.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A koji je proceduralni problem zbog
13 kojeg gospodin Thayer ne bi se mogao koristiti tom drugom izjavom i nastaviti
14 ispitivati? Postavljat će pitanja koja proističu iz izjave prema pravilu 92ter,
15 koja je uvrštena.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne što se tiče same izjave prema pravilu
17 92ter, nego ovog materijala koji izlazi izvan opsega te izjave. Naime, ta
18 njegova izjava od 25. i 26. septembra 1995. nije bila usvojena.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A neće ni biti ako se to ne zatraži i
20 ako ne bude prigovora i ako se ne pokaže opravdani razlog da se to napravi. Ali
21 to ne znači da on nema prava da koristi te izjave ili njihov sadržaj kako bi
22 vodio ispitivanje, određenih... postavljanje određenih pitanja koja proizlaze iz
23 materijala prema pravilu 61.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Onda retoričko pitanje da posta... da
2 postavimo retoričko pitanje: kako to onda proizlazi iz pravila 61?

3 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Mislim da je dio zbrke u tome na strani
4 9, red 3, da je on govorio da se radi o dokaznom materijalu prema 92bis. Ja
5 razumijem šta kažete, ali naš...naša reakcija je bila bazirana na tome. Kao
6 drugo, mi prigovaramo na oblik postavljanja pitanja. To je previše sugestivno da
7 bi mu se omogućilo da zapravo on daje direktne odgovore u vezi sa svojom
8 izjavom. Može mu se postaviti pitanje o tome šta se dogodilo bilo kojeg dana, a
9 ako se svjedok toga ne sjeća, onda ga se može upraviti na to da bi mu se
10 osvježilo pamćenje. Ali već je Vijeće donijelo odluku da se ne može izvoditi
11 repetitivni materijal. To su bile Vaše smjernice.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, Vaša situacija bi bila drugačija.
13 Vi ste u situaciju kada se vrši unakrsno ispitivanje.

14 [Sudije vijećaju]

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Mislim da, proceduralno
16 gledano, situacija je veoma jednostavna. Mi smo već donijeli odluku da
17 uvrštavanje dokaznog materijala prema pravilu 92bis ili 92ter ne podrazumijeva
18 da se prije faze unakrsnog ispitivanja Tužilaštvu onemogućava da postavlja
19 pitanja ili uvode nova područja, nove teme, koje se onda predočavaju svjedoku.
20 Dok god Tužilaštvo želi postavljati pitanja o drugim pitanjima koja nisu
21 pokrivena izjavama i dokaznim materijalom, iskazima uz skladom sa pravilom 61,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dakle u tom postupku Karadžić-Mladić, i tu je situacija Tužilaštva veoma jasna.
2 Imaju pravo da postaju... postavljaju sva relevantna pitanja.

3 Također smo se bili dogovorili da sugestivna pitanja se dopuštaju dok
4 neko od Vas ne ustane i kaže: "Ovo je sugestivno pitanje." Mi se onda s tim
5 možemo složiti ili ne. I zastupnik dan... dalje djeluje u skladu sa odlukom
6 Vijeća.

7 On svakako ima pravo da usmjeri pažnju svjedoka na konkretne izjave koje
8 je ovaj iznio ranije, koje nisu dio njegovog prethodnog iskaza, ovog iskaza koji
9 je uvršten u zapisnik i koji je postao dio spisa kao dokazni materijal. Ako to
10 radi, on naravno mora izbjeći da koristi sugestivna pitanja, s obzirom da ste Vi
11 spomenuli upravo to pitanje, naime, da sugestivno pitanje se postavljaju. I
12 istina je da neka od pitanja, na način na koji ste ih postavili, su bila
13 sugestivna, tako da sada moramo razmotriti Vaš prigovor i molit ću Vas da
14 počnete izbjegavati i da počnete koristiti direktna pitanja kad se koristite...
15 kad radite /?vodite/ svjedoka.

16 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Naš
17 stav je da onog trenutka kada se on poziva na izjavu, to je odmah sugestivno
18 pitanje. Nema potrebe da se svjedok upućuje na izjave iz prošlosti, osim ako ima
19 problema sa njegovim sjećanjem. Ako moj kolega pita šta se desilo 12. jula, a
20 svjedok kaže ne sjećam se, onda može da ga pita hoćete da Vam osvježim pamćenje.
21 Onda on kaže da, želim, i onda on kaže rekli ste ovo, ovom prilikom, u ovoj
22 izjavi, da li ste to rekli, da li Vas to podsjeća. Onda može da koristi te
23 prošle izjave, samo ako ima problema sa sjećanjem svjedoka. Ako nema problema sa
24
25
26
27
28
29
30

1 sjećanjem svjedoka, to automatski postaje sugestivno pitanje, jer se koristi
2 izjava i citira se iz te izjave. Mi se bavimo pravilom 92ter i zamisao je tog
3 pravila da se uštedi na vremenu. Moj kolega kaže da koristi taj postupak da bi
4 uštedio na vremenu. Međutim, mi ne štedimo vrijeme. Mi bismo štedjeli vrijeme
5 kada bi kolega jednostavno citirao rezime iskaza i onda dao svjedoka na unakrsno
6 ispitivanje. To bi bilo ušteda na vremenu. Međutim sada, pozivanje na pravilo
7 92ter, nije istovremeno i ušteda na vremenu, jer se uvode novi dokazi, traži se
8 dozvola da se koriste ti dokazi koji nisu uvedeni, dodatni dokazi, i onda se
9 traži dodatno potvrda svjedoka u vezi s tim na nekom otvorenom ispitivanju koje
10 liči na unakrsno ispitivanje. To nije nikakva ušteda u vremenu i mislim da ne bi
11 trebalo dozvoliti Tužilaštvu da radi posao koji se ne bi dozvolio ni Odbrani da
12 radi. Hvala, gospodine predsjedavajući.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja ne želim da se uplićem u prava na
14 taj način, jer ćemo se sigurno u bliskoj budućnosti onda naći sa sličnim
15 situacijama i govoriti o tome šta se može koristiti u unakrsnom ispitivanju a
16 šta u glavnom ispitivanju. Mi ne želimo da budemo radikalno kategorični. To ne
17 znači da bilo kakvo pozivanje na prethodnu izjavu mora da nužno znači sugestivno
18 pitanje. To zavisi. Zavisi. Kada je riječ o sugestivnom pitanju i kada Vi
19 uložite prigovor na to, mi ćemo zaustaviti gospodina Thayera, ako vidimo Vas ili

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bilo koga drugog da je na nogama. Inače, pravilo na koje smo se ranije pozvali,
2 nastaviti ćemo da radimo na osnovu tog pravila, osim ako se ne prihvati prigovor.
3 A jedna od stvari koja je suštinska je da pravilo kaže da bilo šta što je od
4 suštinskog značaja i što se odnosi direktno na tačke optužnice, u vezi s tim se
5 ne mogu postavljati sugestivna pitanja. A mislim da svi shvatamo i da Vi također
6 razumijete da treba da pokušate da izbjegavate sugestivna pitanja u takvom
7 slučaju.

8 Gospodine Thayer, mislim da treba sad da se... da se vratite na ono što
9 god da ste pominjali iz te izjave i da to pomenete na jedan obilazni, ne toliko
10 direktan način.

11 G. THAYER: [simultani prevod] Shvatam, časni Sude. Ja ću to i učiniti.

12 P: Pukovniče, da li se sjećate Vaše izjave koju ste dali u septembru
13 1995. Tužilaštvu. Da li se sjećate da ste Vi dali tu izjavu?

14 O: Da, sjećam se.

15 P: Da li se sjećate šta ste rekli istražiteljima u to vrijeme u vezi sa
16 jutrom 12. jula i bilo kakvim očekivanjima koja ste imali u odnosu na akcije
17 VRS-a tog jutra?

18 O: Da, izjavio sam da sam očekivao novo granatiranje rano ujutro.

19 P: A zašto ste to izjavili Tužilaštvu u to vrijeme, gospodine?

20 O: Ja sam u to vrijeme rekao da sam očekivao granatiranje. Očekivao sam
21 to zato što prethodnog dana, pri kraju poslijepodneva i početkom večeri, kada je
22 počeo da pada mrak, granatirani smo blizu tog mjesta. Padali su projektili blizu

23

24

25

26

27

28

29

30

1 izbjeglica, između kuća. I to se dva puta desilo, tako da su moja očekivanja
2 bila da će tokom tog jutra doći do novog granatiranja.

3 P: Vi ste ranije svjedočili da ste imali neki razgovor sa generalom
4 Mladićem 12. jula. Želio bih sada da Vam pokažem jedan video-snimak, a to je iz
5 dokaznog predmeta P02047 i to je video-snimak koji ćemo gledati na brojčaniku 1
6 sat 58 minuta. A taj odlomak koji ćemo gledati trajat će približno jedan minut.

7 [Gleda se video-snimak]

8 G. THAYER: [simultani prevod]

9 P: Gospodine da li ste sebe vidjeli na ovom video-snimku?

10 O: Da.

11 P: A da li možete da identifikujete gdje se Vi nalazite na ovom kadru?

12 O: Svakako. Ja sam lijevo i nosim plavi šljem.

13 P: Da li je to šljem na kom piše UN?

14 O: Tako je.

15 P: Za zapisnik, to je na 1 sat 58 minuta, 34.1.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

17 [Gleda se video-snimak]

18 G. THAYER: [simultani prevod]

19 P: Gospodine, da li vidite generala Mladića na ovom kadru?

20 O: Da, vidim ga.

21 P: Da li možete opisati gdje se on nalazi u tom kadru?

22 O: Da. On se pojavljuje lijevo na ovom kadru, on je drugi čovjek s

23 lijeva.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I prije nego što idemo dalje, tu je jedna osoba u crnoj majici odmah
2 pored generala Mladića, s njegove desne strane. Na osnovu toga što ste dosada
3 vidjeli na ovom video-snimku, možete li reći Pretresnom vijeću ko je ta osoba?

4 O: Da li biste mogli vratiti video-snimak samo da vidim njegovo lice?

5 P: Sada smo na 1.58, 36.5.

6 O: Prepoznajem tog čovjeka. To je prevodilac koji je bio sa mnom u to
7 vrijeme. Nažalost ne sjećam se njegovog imena.

8 G. THAYER: [simultani prevod] Molim Vas da nastavimo.

9 [Gleda se video-snimak]

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zaustavite.

11 Gospođo Nikolić?

12 GĐA NIKOLIĆ: Ja se izvinjavam, časni Sude, nema tona na B/C/S-u. Samo
13 ide titl na engleskom, tako da klijenti ne mogu pratiti ovaj drugi deo snimka.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi to potvrđujete? Da li dobijate
15 prevod na B/C/S? Ne. Oni imaju pravo da znaju šta se dešava. Moramo da se
16 vratimo, gospodine Thayer. Molim Vas budite svi strpljivi.

17 [Sudije vijećaju]

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Nikolić, šta niste primali na
19 Vašem jeziku?

20 GĐA NIKOLIĆ: Od trenutka kada je gospodin Thayer napravio pauzu, kada je
21 zaustavljen snimak u trenutku identifikacije određenih lica i kada je ovih...
22 ovih zadnjih možda tridesetak sekundi krenulo, u tom momentu više nije bilo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 teksta, originalnog teksta kasete na B/C/S-u, onoga tona u stvari kasete.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali kada su postavljana pitanja: "Da li
3 biste... Prepoznam čovjeka. Čovjek je prevodilac koji je bio sa mnom." Da li
4 ste dobijali taj prevod?

5 GĐA NIKOLIĆ: Taj prevod, što se tiče kabine, je funkcionisao, ali ton
6 kasete na B/C/S-u koji paralelno ide sa titlom na engleskom nije dolazio do onih
7 koji slušaju proced... proces na B/C/S.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Dajte da vratimo i da pustimo
9 ponovo traku. Nema potrebe da ponovite svoja pitanja i odgovore, jer to je
10 prevođeno. Sada treba da pustimo video-snimak od mjesta gdje smo ga zaustavili,
11 dok ne dođemo do tog trenutka.

12 G. THAYER: [simultani prevod] U redu, časni Sude. To je približno jedan
13 minut.

14 [Gleda se video-snimak]

15 /RATKO MLADIĆ/: [simultani prevod] "Obavijestit ću svog komandanta. Naš
16 komandant nema nikakvih informacija o planu. Rekao je da će svi ljudi ući u
17 autobuse."

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] General Miletić je pokazao da ponovo
19 nije primao ton. Je li tako?

20 OPTUŽENIK MILETIĆ: Ne. Primao sam ton, samo ovaj... nije dobar prevod.
21 On kaže... general Mladić kaže: "Pustićemo... Ne interesuje me tvoj komandir,
22 pustićemo sve koji žele da idu." A oni su samo, ovaj... preveli: "Pustićemo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sve... ukrcaćemo sve." Prevodilačka služba nije dobro prevela ovaj deo.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala, generale. A ako bude
3 nekih argumenata s tim koji su značajni, molim Vas to učinite. Ja Vas pozivam to
4 uradite. A ako ne, izvolite nastavite, gospodine Thayer.

5 G. THAYER: [simultani prevod]

6 P: Pukovniče, ovaj video-snimak koji smo upravo gledali, da li prikazuje
7 sav razgovor koji ste imali sa generalom Mladićem u tom poslijepodnevu.

8 O: Ne. Ja sam s generalom Mladićem razgovarao tri puta, kada je on
9 stigao na mjesto na kom sam se nalazio.

10 P: Nećemo se time ponovo baviti, ali da li se sjećate koje je tačno
11 riječi upotrijebio general Mladić kada Vam je govorio šta on misli od
12 Ujedinjenim nacijama u to vrijeme?

13 O: Pa, u svakom slučaju, on je rekao da ga nije briga za Ujedinjene
14 nacije, da ga uopšte nije briga za njih, da je u tom trenutku on ta osoba koja
15 donosi odluke. I to su bile riječi koji je on rekao.

16 P: Kasnije tog poslijepodneva, gospodine, da li ste Vi dobili poziv
17 putem radija od poručnika Ruttena?

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Bourgon?

19 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Ja ne
20 znam kako da formulišem ovaj prigovor, ali svjedok je upravo čuo traku i onda ga
21 pitamo šta je on rekao i on ponavlja ono što je čuo na traci. Kuda idemo sada,
22 gospodine predsjedavajući? U čemu je potreba da se to uradi? Šta mi to radimo?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Svjedok je upravo saslušao traku, čuo je ono šta je rekao general Mladić. A onda
2 moj kolega kaže: "Šta je rekao general Mladić?" I svjedok kaže: "Da upravo sam
3 ga čuo. To je upravo rečeno na ovoj traci, da njemu... njega nije briga za
4 Ujedinjene nacije." Kakva je svrha toga? Vrtimo se ukруг, nigdje nećemo stići.
5 Svjedok je već rekao da ono što se nalazi u izjavi je istina. I ovo je sad
6 spremno za unakrsno ispitivanje. Treba da prestanemo da uzalud trošimo vrijeme.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U jednom trenutku ste rekli ne treba se
8 ni pozivati na izjavu, a u drugom trenutku kažete ono što je u izjavi je tu i
9 nema potreba da ga pitamo u vezi s tim.

10 Dajte da nastavimo, gospodine Thayer.

11 G. THAYER: [simultani prevod]

12 P: Ja ću samo ponoviti svoje prethodno pitanje, gospodine. Da li ste
13 kasnije tokom tog poslijepodneva primili poziv putem radija od poručnika
14 Ruttena?

15 O: Da. Zaista, kasnije tog poslijepodneva pozvao me je poručnik Rutten
16 putem radija i to je bio poziv...

17 PREVODITELJICA: Nije bio uključen mikrofون.

18 SVJEDOK: [simultani prevod] On je rekao da se nalazi na položaju na koji
19 stižu bosanski vojnici i da su počeli da mu uzimaju njegove lične stvari i da
20 razoružavaju njegovu grupu.

21 P: I da li ste Vi nakon tog poziva putem radio-veze uradili nešto
22 kasnije tokom dana u vezi s tim da saznate gdje se nalazi poručnik Rutten?

23 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Ovo je očigledno sugestivno pitanje.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zašto je sugestivno?
2 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] I prethodno je bilo sugestivno.
3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja samo pitam zašto je sugestivno.
4 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Zato što nema osnove za ovo pitanje.
5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li želite to da komentarišete?
6 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Pogledajte na primjer ovo: "Kasnije tog
7 poslijepodneva da li ste primili poziv radio-vezom od poručnika Ruttena?"
8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zašto je to sugestivno pitanje? Da,
9 gospodine Ostojić?
10 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Pa, sugestivno je jer je on očigledno
11 mogao da pita da li je primio poziv putem radio veze, ali on onda pita gdje se
12 on se on nalazio i time sugerije svjedoku sadržaj tog razgovora, jer je razgovor
13 bio o tome gdje se nalazio poručnik Rutten. U tom smislu je subjektivan.
14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, onda molim da ulažete prigovor na
15 vrijeme, a ne kasnije. Možda ste u pravu ovom slučaju, gospodine Ostojić.
16 G. THAYER: [simultani prevod] Ja mogu... samo pokušavam da dalje
17 napredujemo sa ovim ispitivanjem. Ja mogu da postavim osnovu i da otvorim
18 onda... da postavim jedno otvoreno pitanje, ali sam mislio ćemo ovako najbolje
19 napredovati.
20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, Vi ste juče rekli da će Vam trebati
21 samo 15 minuta. Međutim, sada već radimo 45 minuta, skoro sat. Izvolite,
22 gospodine Ostojić.
23 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ja samo pokušavam da ne ulažem toliko
24 prigovora, ali kad sam već sada na nogama, pozivam Vijeće da vidi da li je u
25
26
27
28
29
30

1 pitanju sugestivno pitanje na koje sam ja ukazao.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Thayer, izvolite.

3 G. THAYER: [simultani prevod]

4 P: Da li ste Vi kasnije tog poslijepodneva dobili poziv radio-vezom u
5 vezi sa bilo kojim od Vaših ljudi?

6 O: Da, svakako. Jesam.

7 P: A da li ste dobili bilo kakav poziv radio-vezom u vezi sa bilo kojim
8 od Vaših ljudi koji su bili raspoređeni u području autobusne stanice i čuvali
9 izbjeglice?

10 O: Da. A u ovom slučaju, ovo je bila situacija u vezi sa položajem
11 poručnika Ruttena. On je rekao da je bio razoružan i da su mu uzete stvari i da
12 su uzete stvari njegovim ljudima i od mene je traženo da provjerim kakva je bila
13 situacija sa Ruttenom u tom trenutku. To je bila priroda tog poziva.

14 P: Šta ste Vi uradili, ako ste bilo šta uradili u odgovoru na taj poziv,
15 gospodine?

16 O: Otišao sam na mjesto gdje se nalazio Rutten i njegova grupa. Tamo sam
17 prošetao i iz daljine sam vidio da grupu poručnika Ruttena drže pod stražom, da
18 oni više nemaju svoje stvari, da nemaju svoje oružje. Poručnik Rutten mi je
19 znakom iz daljine pokazao da ostanem tamo na udaljenosti, da ne bih takođe
20 rizikovao da mi oduzmu moje stvari i da me možda zadrže tamo na tom mjestu ti
21 vojnici.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Za zapisnik, samo da eliminišemo bilo
23 kakve mogućnosti zabune, stranica 19, red 14, u vezi sa prvim pozivom...
24 telefonskim pozivom, odnosno pozivom putem radio-veze sa poručnikom Ruttenom,

25

26

27

28

29

30

1 rečeno nam je da je on na njegovom položaju i da i na jedno od tih... to je
2 položaj na koji su stizali bosanski vojnici. Dajte da to pojasnimo. Da li je
3 riječ o bosanskim muslimanima ili vojnicima bosanskih Srba?

4 G. THAYER: [simultani prevod]

5 P: Da li ste shvatili pitanje gospodina predsjedavajućeg, poručniče?

6 O: Pa, da bi bilo jasno, riječ je o bosanskim vojnicima.

7 P: Kada kažete bosanski vojnici, da... Na koga mislite?

8 Da li govorite o vojnicima bosanskim Srbima ili vojnicima bosanskim
9 muslimanima, koji su stigli na položaj poručnika Ruttena?

10 O: Ne, ja govorim o vojnicima bosanskim Srbima.

11 P: Gospodine, sada bih želio da skrenem Vašu pažnju na posljednjih par
12 pitanja. Tokom večeri 12. jula, prema Vašem svjedočenju... ranijem svjedočenju,
13 vojnici VRS-a su počeli da uzimaju stvari od vojnika Holandskog bataljona koji
14 su stražarili oko izbjeglica u području autobusne stanice. Da li biste rekli
15 Pretresnom vijeću da li se to zaista desilo ili nije?

16 O: Da. Tokom noći, mi smo bili vani sa izbjeglicama i u jednom trenutku
17 tokom noći mene je povukao jedan bosanski... vojnik, bosanski Srbin, koji je
18 želio da uzme moje stvari, moju opremu, sve što mi je pripadalo, moj pancir, moj
19 šljem i sve ostalo. Ja se naravno nisam s tim složio i tu je došlo do žučne
20 rasprave i vikali smo jedan na drugom... na drugog. Ja nisam želio da predam

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 svoje stvari. On je apsolutno želio da ima moje stvari. To mi je jasno rekao i
2 ja sam pokušao da mu na raznim jezicima, holandskom, engleskom, kažem da ja neću
3 predati svoje stvari. Nakon toga je vojnik, bosanski Srbin, gurnuo cijev svog
4 kalašnjikova u moj stomak i zaprijetio mi, tražeći da mu predam svoje stvari. Ja
5 sam se još više naljutio. Ja sam mu rekao da neće dobiti moje stvari, ali da ću
6 ja ovo prijaviti lokalnom komandantu u tom trenutku, komandantu bosanskih Srba i
7 vikao sam imena Mikija i Maneta i vidio sam da se oni u jednom trenutku... da on
8 u jednom oklijeva i njegov kolega mu je rekao da me pusti na miru i na kraju oni
9 su otišli.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je on imao neki čin koji je bio
11 uočljiv? Da li je bio obični vojnik? Da li je nosio bilo kakve oznake koje biste
12 Vi primijetili, koje bi pokazivale njegov čin?

13 SVJEDOK: [simultani prevod] Nisam vidio nikakve oznake.

14 G. THAYER: [simultani prevod]

15 P: Gospodine, upravo ste pomenuli imena Mane i Miki. Da li ste se Vi
16 zaista i sreli sa te dvije osobe?

17 O: Da, ja sam se sreo sa te dvije osobe. I to je bilo uveče, prethodne
18 večeri, kada je poručnik van Duijn, koji je u to vrijeme bio privremeni
19 zapovjednik na tom mjestu, i ja sam bio tamo da bih odnio izvještaj u bazu. I
20 kada sam se vratio, poručnik van Duijn mi je predstavio tu dvojicu ljudi, koji su
21 bili tamo zaduženi, Miki i Mane, oni su tamo bili glavni i na taj način sam se
22 ja s njima upoznao.

23 P: Možete li opisati Maneta, molim?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Ako bih htio da ga opišem, onda bi govorio o čovjeku koji je
2 nešto niži od mene, crne kose, snažne građe, vrlo snažnog lica.

3 P: Ka... Koja je bila Manetova uloga u to vrijeme, kako ste je Vi
4 shvatili?

5 O: Oni su bili lokalni zapovjednici, lokalni komandanti bosanskih Srba i
6 u tom smislu je Mane imao važniju, vodeću ulogu od Mikija.

7 P: Želim da Vam pokažem dokazni predmet P02047. To je jedan video-snimak
8 i počinje na 2 sata 26 minuta.

9 [Gleda se video-snimak]

10 G. THAYER: [simultani prevod]

11 P: Gospodine, da li prepoznajete osobu usred kadra, na 2 sata 26 minuta
12 i 11.8, koji je u plavom panciru?

13 O: Da, prepoznajem ga. To je osoba koja se zvala Miki.

14 [Gleda se video-snimak]

15 P: Gospodine, da li prepoznajete osobu koja se sada vidi lijevo u ovom
16 kadru, muškarca?

17 O: Da. To je Mane.

18 P: To je na 2 sata 26 minuta 29,4 sekunde. Hvala.

19 G. THAYER: [simultani prevod] Nemam više pitanja.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Thayer. Je li Obrana
21 postigla sporazum kojim redom će se ići? Gospodine Živanoviću, kao obično?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Pukovniče, gospodin Živanović je glavni zastupnik obrane pukovnika
2 Popovića ovom predmetu.

3 Unakrsno ispituje g. Živanović:

4 P: Dobar dan. Gospodine Koster, Vi ste po povratku iz Srebrenice 1995.
5 godine popunili jedan upitnik koji Vam je dao Haški tribunal. Da li se Vi toga
6 sećate?

7 O: Da, sjećam se.

8 P: Ja imam taj upitnik, pa bih zamolio da se svedoku predoči dokazni
9 predmet Odbrane 1D50. Sada vidite na ekranu. Da li možete da prepoznate rukopis
10 ovaj? Tačnije, da li je to Vaš rukopis?

11 O: Da, prepoznajem rukopis. To je moj rukopis.

12 P: Kopija izjave koju ja imam i koja je na engleskom jeziku ne sadrži
13 Vaš potpis. Ali bih Vas... zato bih Vas molio da mi kažete da li ste Vi ovaj
14 upitnik i potpisali?

15 O: Mislite sada na ovaj engleski upitnik?

16 P: Da. Engleski upi... Ja samo imam taj upitnik. Jeste Vi popunjavali
17 upitnik na holandskom jeziku ili na engleskom ili na oba?

18 O: Ako mislite na ovaj engleski upitnik, ja se ne mogu sjetiti da li sam
19 ga potpisao ili nisam.

20 P: A da li ste potpisali holandski upitnik? Da li je bio na holandskom
21 jeziku?

22 O: Bilo je više takvih upitnika, ali se ne mogu sjetiti da li je bio

23

24

25

26

27

28

29

30

1 neki na holandskom.

2 P: Hvala Vam. Recite mi, molim Vas, da l' se približno sećate vremena
3 kada ste popunjavali ovaj upitnik, s obzirom da na njemu nema datuma.

4 O: Ne, to ne mogu sa sigurnošću reći.

5 P: Da li možete da mi kažete da li ste na sva pitanja iz upitnika
6 odgovarali istinito, prema Vašem najboljem sećanju?

7 O: Naravno, ja sam ispunjavao upitnik u skladom sa istinom i koliko sam
8 se najbolje sjećao u tom trenutku. Da.

9 P: Hvala Vam. Ja bih Vas zamolio da pogledate četvrtu stranu Vaš... ovog
10 upitnika. Je l' je dobro vidite sada?

11 O: Da, mogu vidim stranicu sada. Da.

12 P: Odmah u prvom delu stoji pitanje: "Da li ste lično bili svedok
13 nečovečnog ili okru...okrutnog postupanja?" Da li vidite to? I Vi ste odgovorili
14 sa "ne". Precrtali ste, dakle, "da" i rekli ste "ne"; je l' to tako?

15 O: Da, to mogu vidjeti.

16 P: Potom ste rekli, na pitanje da li ste lično bili svedok nekog
17 sumarnog pogubljenja, rekli ste "da", s tim što ste dodali da ste videli samo
18 žrtve pogubljenja, ali ne i samo pogubljenje. Da li to vidite?

19 O: Da, vidim to.

20 P: Potom ste rekli da niste bili lično svedok nekog silovanja; je l'
21 tako?

22 O: Da, to je tačno. Nisam lično vidio silovanje.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da isto tako lično niste videli neko mučenje?

2 O: Nisam vidio nijedno mučenje, to je tačno.

3 P: Ispod toga stoji da ste videli namerno uništenje, odnosno krađu
4 privatne imovine. Da li je to tačno?

5 O: Da, to je tačno.

6 P: I konačno ste rekli da niste bili lično svedok nekog... nekih većih
7 povreda ljudskih prava.

8 O: Tako tu piše, da.

9 P: Da. I konačno... konačno ste poslije toga dali opis ovih leševa koje
10 ste videli i o kojima ste detaljno dali odgovore na tužiočevo pitanje.

11 O: Da, vidim i to.

12 P: Recite mi da li ostajete pri tome što ste tu napisali. Da li možete
13 potvrditi da je to tačno?

14 O: Ako je Vaše pitanje da li je to tačno, kada se radi o pitanju teških
15 kršenja ljudskih prava, ja mogu samo ponoviti da smo proživjeli granatiranje, da
16 smo bili izloženi vatri i sada ne znam zbog čega sam tamo naveo "ne", jer bi to
17 predstavljalo kršenje ljudskih prava. Naime, ispaljivanje granata ili mina na
18 izbjeglice bi trebalo biti kršenje ljudskih prava.

19 P: A da li Vi tvrdite da su izbeglice bile direktna meta gara...
20 granatiranja?

21 O: Meni je tako izgledalo. Te su granate padale 50 do 75 metara
22 udaljenosti od nas, veoma blizu izbjeglicama, pa sam zato i rekao da... ono što
23 sam rekao ranije da smo očekivali da ćemo sljedećeg jutra se naći izloženi vatri.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ali povređenih nije bilo tada od tih granata?

2 O: Bilo je jako puno ozlijeđenih u to vrijeme kada smo i mi pokušavali
3 pomoći, ali ja ne mogu reći da li su bili ozlijeđeni direktno tim granatiranjem.

4 P: Hvala Vam. Vi se takođe sećate da ste dali jednu izjavu holandskim
5 vlastima 11. septembra 1995?

6 O: Da.

7 P: I takođe... i takođe ste dali izjavu istražiteljima Haškog tribunala
8 25. i 26. septembra 1995. godine.

9 O: Da, ja sam dao takvu izjavu.

10 P: Ja ću Vas podsetiti na neke stvari koje ste u tim izjavama, odnosno
11 preciznije u izjavi datoj istražitelju... istražiteljima Haškog tribunala rekli,
12 pa Vas ja molim da mi samo kažete da li je to tačno da ste to rekli, da l' se
13 sećate da se... ste to rekli ili ne. U slučaju potrebe, ja ću Vam prezentirati
14 tu izjavu tako da vidite taj deo gde ste... gde ste te reči izgovorili. Da li se
15 sećate da ste rekli da ste se juna '95 godine, 1995. godine, dva puta sastajali
16 sa gradena... gradonačelnikom Srebrenice i pregovarali o nestašici hrane i nekim
17 drugim... nekih drugih stvari?

18 O: Sjećam se samog sastanka i koliko se sjećam, da, čovjeka sam opisao
19 kao gradonačelnika Srebrenice.

20 P: I da ste pregovarali oko hrane?

21 O: Da, razgovaralo se o hrani.

22 P: Da l' se sećate da ste takođe rekli da ste od sredina juna 1995.,
23 prilikom dolazaka u Srebrenicu primećivali sve... svaki put sve više naoružanih
24 muslimanskih boraca?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, toga se sjećam.

2 P: Da li se sećate da ste rekli da su oni bili obučeni nekih... da su
3 nekih od njih bili obučeni u maskirne uniforme, a neki su imali samo delove
4 uniformi, odnosno delimično su bili obučeni u civilnu odeću, a delimično u neki
5 deo uniforme, recimo šinjel ili pantalone samo vojničke? Da li se se...

6 O: Da, sjećam se toga.

7 P: Da li se sećate takođe da ste rekli da ste videli pojedine naoružane
8 ljude u civilu, da su bili u civilnoj odeći?

9 O: Toga se sjećam, da.

10 P: Da li se sećate da ste takođe rekli da ste 10. jula **uveče** bili na
11 zadatku na jednoj raskrsnici u blizini Potočara kada ste videli četiri
12 muslimanska borca u kamuflažnim uniformama?

13 O: Da, sjećam se.

14 P: Da li se sećate takođe da su Vam oni rekli da te večeri muslimansko
15 stanovništvo neće dolaziti... neće dolaziti u Potočare, a ako budu pokušali da
16 dođu, da će ih oni sprečiti?

17 O: Da, sjećam se.

18 P: Da li se sećate da ste rekli da je nakon toga na to isto mesto došao
19 muslimanski komandant severnog dela enklave, Mandžić?

20 O: Sjećam se da se on pojavio, da.

21 P: I da ste sa njim razgovarali oko 45 minuta?

22 O: Da, sjećam se.

23 P: Da li se sećate da, posle njegovog dolaska... odlaska, pardon, ste
24 rekli da je došao jedan muslimanski borac i da Vas je pozvao da dođete u njihov

25

26

27

28

29

30

- 1 jedan mali štab koji se nalazio u podrumu jedne kuće?
- 2 O: Da, sjećam se toga.
- 3 P: Vi ste otišli tamo?
- 4 O: Da, otišao sam.
- 5 P: Da li se sećate da ste takođe rekli da ste prve grupe izbeglica u
6 Potočarima videli 11. jula oko 3.00 sata posle podne?
- 7 O: Da.
- 8 P: Da li se sećate da ste rekli da je među njima bio jedan... da ste
9 videli jednog ili dve osobe naoružane?
- 10 O: Da.
- 11 G. ŽIVANOVIĆ: Hvala. Samo još jedno... jedno pitanje da mu postavim, pa
12 bih napravio pauzu, ako dozvolite.
- 13 P: I samo još: da li se sećate da ste rekli da je među ovim...
14 izbeglicama u bazi, znači u krugu baze Vaše, da je među njima bilo
15 psihijatrijskih pacijenata iz lokalne bolnice koji su se tu kretali i da su oni
16 pogoršavali tu atmosferu među izbeglicama?
- 17 O: Da, toga se sjećam.
- 18 G. ŽIVANOVIĆ: Časni Sude, ja bih ovdje napravio pauzu, pa bih nastavio.
- 19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Živanoviću. Idemo na
20 pauzu od 25 minuta. Hvala.
- 21 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
- 22 ... Početak pauze u 15.46h
- 23 ... Sjednica nastavljena u 16.16h
- 24 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
- 25 Izvolite sjesti.
- 26 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, izvolite.
- 27 G. ŽIVANOVIĆ:
- 28
- 29
- 30

1 P: Gospodine Koster, Vi ste upravo potvrdili, kako sam ja sada
2 prebrojao, jedno osam stvari koje su navedene u Vašoj izjavi istražiteljima
3 Haškog tribunala 25. i 26. septembra 1995. godine. Vi se svakako sećate da ste
4 4. jula 1996. godine prvi put se pojavili pred ovim Tribunalom kao svedok. Da li
5 se sećate toga?

6 O: Da.

7 P: Da li možete... Da li je tačno ako Vam kažem da, poređenjem ove Vaše
8 izjave i Vašeg svjedočenja pred Tribunalom, nijedno od ovih pitanja Vi niste
9 pred Tribunalom kao svedok izneli? Da li je to tačno?

10 O: Zamolit ću da mi se ponovi pitanje, zbog prevoda. Malo me je zbunilo.

11 P: Sada ću Vam ponoviti. Od svega ovog što sam Vas...

12 O: Samo bih htio poslušati prevod.

13 P: Da li želite da Vam ponovim pitanje?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nakon što sam čuo Vas i prevodioce,
15 mislim da je najbolje da se ponovi pitanje, možda malo jasnije.

16 G. ŽIVANOVIĆ:

17 P: Evo ovako: dakle, od svih ovih stvari iz Vaše izjave koje sam Vam ja
18 predočio pre ove pauze i koje ste Vi potvrdili da ste rekli, nijednu od tih
19 stvari ja nisam našao u Vašoj... u transkriptu sa Vašim svjedočenjem u predmetu
20 *Karadžića i Mladića* 4. jula 1996. godine. Pa Vas pitam da li je to tačno, da ni
21 je... o jednom od ovih pitanja Vi niste tada govorili.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pokušavate opravdati dužinu glavnog
23 ispitivanja?

24

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ: Jeste. Ne baš, časni Sude.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine svjedoče, molim Vas
3 odgovorite na pitanje. Iznesena Vam je tvrdnja da ono što ste rekli u svojim
4 izjavama, izjavama koje ste dali prije Vašeg iskaza prema pravilu 61 u tom
5 postupku, da to niste rekli za vrijeme samog iskaza.

6 SVJEDOK: [simultani prevod] Ja se toga ne sjećam. Morao bih vidjeti
7 iskaz.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zamolit ću da budete precizniji onda
9 ili ako je tako...

10 G. ŽIVANOVIĆ:

11 P: Evo ja ću... ja ću Vam predočiti. Vi... Da li se sećate da u postupku
12 u predmetu *Karadžića i Mladića*, dakle to je 4. jula 1996. godine, niste rekli da
13 je među izbeglicama bilo psihijatrijskih pacijenata koji su pušteni iz lo...
14 pušteni iz lokalne ustanove i da su oni hodali među izbeglicama i pogoršavali
15 situaciju?

16 O: Ne mogu se sjetiti da to nisam rekao i morao bih vidjeti svoj iskaz
17 šta sam tada rekao.

18 P: Meni je vrlo teško da pokažem Vama. Mislim, ja mogu da Vam pokažem
19 ceo iskaz, ceo transkript Vaše izjave, Vašeg iskaza. On je dokazni predmet
20 Odbrane 46. On je, međutim, malo duži i ovaj... na engleskom je jezikom. Jedino
21 je rešenje da pročitate ceo transkript pa da kažete da l' ste o ovome govorili
22 ili ne.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da probamo to drugačije riješiti.
24 Gospodine Thayer, da li Vi osporavate ovo što je svjedoku rekao gospodin
25 Živanović?

26 G. THAYER: [simultani prevod] Ne, časni Sude. Mislim da se svi slažemo

27
28
29
30

1 da ta pitanja nisu bila pokrenuta.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pukovniče, dakle sad ću Vas moliti da
3 odgovorite na pitanje uzimajući u obzir ovo što je reklo Tužilaštvo da naime,
4 nakon što su pročitali Vaš iskaz koje dat u postupku prema pravilu 61, niste ni
5 jednom spominjali ovu temu. Dakle, onaj postupak koji se ticao Karadžića i
6 Mladića.

7 G. ŽIVANOVIĆ: Ja bih sada prošao kroz i ove druge teme, mislim ne samo
8 kroz pitanje ovih pacijenata. Dakle, da li se seća, takođe, da tom pri...

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ukoliko se radi o nizu pitanja gdje od
10 svjedoka pokušavate dobiti odgovor "da, ja se slažem s Vama, kada je riječ o tih
11 osam pitanja, njima... o kojima sam govorio u izjavama, da ih nisam ponavljao
12 tokom mog iskaza" mislim da bi se to ipak mogla nekako sabiti i da se pređe
13 odmah na pitanja koje želite postaviti jer možemo dobiti jednostavan odgovor. A
14 gospodina Thayer ne bi proveo sat vremena ispitujući ga te stvari da je to bilo
15 uključeno u njegov iskaz prema pravilu 61. I mi mu to ne bismo ni dozvolili.

16 G. ŽIVANOVIĆ:

17 P: I samo još jedno pitanje. Da li se svedok seća da o tome takođe nije
18 govorio u predmetu *Krstića*, gde je bio saslušan kao svedok?

19 O: Ja se toga ne mogu sjetiti. Ne mogu se, naime, sjetiti da to nisam
20 rekao.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Thayer.

22 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, ako je potrebno ja mogu
23 potvrditi da se o tome nije govorilo i u predmetu protiv gospodina *Krstića*.

24 G. ŽIVANOVIĆ: Ja sam sada hteo, u stvari, svedoka da pitam i upravo Vas
25 to pitam.

26

27

28

29

30

1 P: Da li Vi možete da mi kažete da li tada u tim predmetima, do du...
2 tačnije u dosadašnjim svedočenjima pred Tribunalom, Vi o ovim stvarima niste
3 govorili ili je to od Vas neko tražio tako da postupite?

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi nismo čuli prevod.

5 Pukovniče morate ponoviti svoj odgovor jer Vas prevodioci nisu čuli.
6 Zamolit ću da ponovite odgovor na pitanje, a ja ću svakako ponoviti kako bismo
7 izbjegli da Vi možda niste čuli to pitanje. Dakle, da li Vi možete reći da u tim
8 predmetima, a konkretno dosadašnjim iskazima pred ovim Međunarodnim sudom, niste
9 o tim pitanjima govorili zato što je neko od Vas tražio da tako postupite? U
10 osnovi se od Vas traži da objasnite zbog čega, kada ste davali iskaz u predmetu
11 *Krstić*, kao i u predmetu prema pravilu 61 u vezi s *Karadžićem* i *Mladićem*, niste
12 spominjali tih osam tema? Da li ima neko objašnjenje i da li je možda razlog to
13 što Vam je neko rekao da o tome ne govorite? To Vas je pitao. Ja se nadam da sam
14 dobro karakterizirao Vaše pitanje, gospodine Živanoviću.

15 G. ŽIVANOVIĆ: Da, časni Sude.

16 SVJEDOK: [simultani prevod] Hvala. Sada bolje razumijem Vaše pitanje.
17 Imam nekoliko odgovora. Od mene nitko nije tražio da ne spominjem neke stvari.
18 Razlog zbog kojega one nisu spomenute, zbog kojih ih nisam spomenuo, je bilo

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zbog toga što nije bilo dovoljno pitanja o tome ili zbog toga što se ja toga u
2 to vrijeme nisam sjećao. I jedno i drugo je moguće.

3 G. ŽIVANOVIĆ: To bi bilo sve. Hvala Vam, časni Sude. Ja nemam više
4 pitanja. Hvala Vam, gospodine Koster.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Živanoviću. Ko je
6 sada na redu? Gospodin Ostojić, koji stoji ovdje pored Vas, on će Vas unakrsno
7 ispitivati. On je zastupnik pukovnika Beara.

8 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala. U ime gospodina Beara kažem da
9 nemamo pitanja za ovog svjedoka.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Ostojić. Ko je
11 sljedeći? Gospođa Nikolić koja je zastupnik... Gospodine Nikoliću, šta ste Vi po
12 činu, oprostite?

13 GĐA NIKOLIĆ: Potporučnik.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Čin.

15 Ona zastupa potpukovnika...

16 GĐA NIKOLIĆ: Potporučnika.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja se izvinjavam, ja sam Vas unapredio.

18 GĐA NIKOLIĆ: Hvala, časni Sude. Mi nemamo pitanja za ovog svedoka.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Lazareviću, Vi zastupate
20 gospodina Borovčanina. Recite. Više neću govoriti o činovima, postaje previše
21 složeno za mene.

22 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Mi imamo nekoliko pitanja za ovog
23 svjedoka.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

25 Unakrsno ispituje g. Lazarević:

26

27

28

29

30

1 P: Dobar dan, gospodine Koster. 11.09.1995. godine, Vi ste imali
2 debriefing u Holandskoj kraljevskoj vojsci. I mi imamo taj debriefing. On je ovdje
3 uveden u dokaze u e-courtu i ja bih htio da Vam postavim određenim broj pitanja
4 u vezi sa nekim odgovorima koje ste davali na pitanja koja su Vam tada
5 postavljena.

6 Govoreći na pitanja u pogledu opreme muslimanskih boraca u enklavi,
7 naveli ste da su oni koristili radio-vezu za međusobnu komunikaciju. Možete li
8 to potvrditi i pred ovim Sudom?

9 O: Da.

10 P: A ova Vaša tvrdnja je zasnovana na ličnom saznanju, dakle da ste Vi
11 lično videli, imali ste prilike da vidite muslimanske borce kako putem radio-
12 komunikacije komuniciraju međusobno; je li to tačno?

13 O: Tako je.

14 P: Hvala Vam najljepše. Dalje u Vašoj izjavi, odnosno u tom debriefingu
15 koji ste davali holandskoj vladi, Vi ste na strani 9 naveli sledeću tvrdnju,
16 koju bih Vam sad ja pročitao: [simultani prevod] "Korišćenje stvari i opreme
17 koja pripadala holandskim vojnicima UN-a, a što su činili Srbi posebno, nikada
18 nije ostavljalo dojam da su oni pokušavali da se predstave kao osoblje, vojno
19 osoblje holandskih UN snaga. On nije znao ni za kakvu zloupotrebu, na primjer UN
20 oznaka, Crvenog krsta i slično. Nije primijetio da su postavljene bilo kakve
21 mine."

22 [na B/H/S-u] Možete li i pred ovim Tribunalu potvrditi ovu izjavu koju
23 ste dali u debriefingu holandskom... od strane holandske vlade.

24 O: To je tačno.

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam najljepše. I kad naravno govorite o polaganju mina, ovaj
2 Vaš... ova Vaša tvrdnja odnosi se na srpsku stranu, na Vojsku Republike Srpske;
3 je li tako?

4 O: Da.

5 P: Hvala lepo. A imate li možda neka saznanja o tome da je muslimanska
6 strana postavljala mine, kako u enklavi tako i izvan enklave?

7 O: Nemam takve podatke.

8 P: U redu. Vi ste takođe danas od strane mog kolege Živanovića bili
9 upućeni ukratko u sadržaj Vaše izjave od 25. i 26. septembra 1995. godine koju
10 ste dali istražiteljima Haškog tužilaštva i hteo bih samo da još neke detalje iz
11 te izjave ponovo prođemo. On Vas je već pitao u pogledu tačnosti i Vašeg sećanja
12 u vezi sa tim i postavio Vam je pitanja u vezi povećanog broja muslimanskih
13 boraca tokom juna 1995. godine koji ste Vi imali priliku da vidite. I samo bih
14 hteo u vezi sa tim da Vam predočim deo Vaše izjave. To je na strani 6 izjave, 3.
15 paragraf i on glasi: [simultani prevod] "U to vrijeme više nismo bili u stanju
16 da izvršavamo politiku koja je tražila... koju je tražila demilitarizovana zona.
17 Pod tim mislim da je bilo toliko muslimanski boraca koji su okolo hodali
18 naoružani da vojnici UN-a nisu bili u stanju da razoružaju te ljude."

19 [na B/H/S-u] Da li i ovde možete potvrditi ovaj Vaš zaključak iznet u
20 izjavi?

21 O: To je tačno.

22 P: Hvala lepo. I na strani 7 te iste izjave, paragraf 3 i 4, Vi ste
23 izjavili - pošto datum nije precizan, ali svakako se radi o 8. ili 9. julu 1995.
24 godine - Vi ste izjavili sledeće: [simultani prevod] "Nakon vožnje 100 ili
25
26
27
28
29
30

1 200 metara ovo vozilo je zaustavilo oko deset boraca muslimana. Glasnogovornik
2 boraca muslimana razgovarao je sa narednikom van Renssenom. Muslimanski borac je
3 rekao da oklopno vozilo neće dalje proći i da moraju da se vrate na osmatračnicu
4 'F'. Narednik van Renssen je o... bez obzira na to odlučio da produži do
5 Srebrenice. Muslimanski glasnogovornik je... mu je onda rekao da će na njih
6 pucati ako to učine. U tom trenutku, kada su moji saborci se dalje odvezli,
7 jedan od boraca muslimana je bacio bombu na vozilo. Vojnik Renssen je tada
8 sjedio u vozilu na mjestu tobđžije. Pogodio ga je fragment bombe u glavu i
9 kasnije preminuo u bazi od posljedica tih povreda." [na B/H/S-u] Gospodine
10 Koster, da li je ovo tačna i precizna interpretacija događaja koji su doveli do
11 pogibije vojnika Renssena?

12 O: To su događaji onako kako ih ja znam.

13 P: U redu. To je fer odgovor.

14 Dakle to je Vaše saznanje, da su muslimanski borci sprečavali pripadnike
15 Holandskog bataljona da se povuku sa osmatračkih punktova, čak i po cenu da
16 pucaju na njih i eventualno ubiju nekog od njih?

17 O: Nije mi to poznato.

18 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, možda je pitanje prevoda, ali
19 pominju se smrtni slučajevi, a mislim da iskaz dosada pominje samo jedan smrtni
20 slučaj, odnosno vojnika van Renssena.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tako je.

22 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ja nemam nikakvi problema sa... u vezi
23 s tim.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ste u mogućnosti da pratite
2 raspravu? Riječ je samo o jednoj pogibiji, ne nekoliko.

3 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, pogibija vojnika Renssena.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je to dovoljno jasno. Hvala
5 Vam. Da li mislite da je potrebno da ponovite svoje pitanje?

6 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Mislim da to nije nužno. Preći ću na
7 drugu temu.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

9 G. LAZAREVIĆ:

10 P: I u ovoj izjavi koju ste davali Haškim tužiocima, Vi ste govorili
11 tome da ste svedok samoubistva koje se dogodilo u bazi UN-a tokom noći 12. na
12 13. i da ste Vi lično čak, uz pomoć drugih kolega iz DutchBata, presekli uže o
13 koje se obesio taj nesrećni čovek. Sećate li se toga?

14 O: Pitate da li se sjećam toga što se desilo u bazi UN-a, ali to nije
15 bilo u bazi UN-a. Ne znam da li je problem razumijevanja, ali to je bilo izvan
16 baze UN-a.

17 P: U redu. Neka je to bilo i izvan baze UN-a, ovaj... ali Vi ste svakako
18 bili svedok događaja, Vi ste bili ti koji ste tog čoveka skinuli sa užeta; je l'
19 tako?

20 O: Ja nisam vidio sâmo samoubistvo. Ja sam našao tog čovjeka i onda smo
21 zaista mi presjekli taj konopac i spustili ga.

22 P: U redu. Mene, dakle, samo zanima - i možete biti mirni, mene drugi ti
23 detalji ne zanimaju - mene znači samo zanima Vaše saznanje o tome da se dogodio
24 slučaj samoubistva jednog od ljudi.

25 Iz nekih drugi svedočenja, čuli smo da je bilo i drugih smrtnih
26
27
28
29
30

1 slučajeve tokom tog dana 12., noći 12. na 13. i 13., pre nego što su izbeglice
2 evakuisani sa tog područja, da je jedna žena umrla prilikom porođaja, takođe i
3 još neki. Da li Vi znate i za druge slučajeve smrti među izbeglicama tokom ta
4 dva dana u okviru, znači, tog... Vaše baze i tog dela gde su se izbeglice
5 nalazile?

6 O: Da, znam za smrtne slučajeve u bazi.

7 P: Hvala Vam najlepše. Iz ovoga je pitanje sledeće koje proizlazi je:
8 šta se desilo sa telima tih ljudi koji su umrli u bazi i oko baze?

9 O: Ako se dobro sjećam, mislim da su tamo bili privremeno ukopani.

10 P: I kad kažete "tamo", možete li malo preciznije reći gde se to "tamo"
11 nalazi? Da li je to u okviru baze, izvan baze, blizu nekog potoka? Možete li
12 malo preciznije reći šta to znači "there"?

13 O: Pa, ne mogu to detaljno reći. Koliko ja znam, to je u bazi.

14 P: Vi niste lično naravno učestvovali u tim sahranjivanjima; je l' tako?

15 O: Ne.

16 P: Ali su to radili pripadnici DutchBata ili su to možda radili
17 izbeglice same?

18 O: Ništa ne znam o tome.

19 P: A znate li možda da li je nekakav izveštaj od strane Vas kao vojnika
20 Ujedinjenih nacija sačinjavan u pogledu broja ljudi koji su umrli, u broju... u
21 pogledu identiteta, u pogledu razloga smrti? Da li je takva evidencija vođena od
22 strane Vas kao pripadnika Holandskog bataljona? Ne mislim Vas lično nego nekog

23

24

25

26

27

28

29

30

1 drugog možda pripadnika Holandskog bataljona.

2 O: Reći ću Vam ono što ja znam. Znam da je uprava baze rekla da čovjek
3 koji se objesio mora da se vrati u bazu, jer se tu vodila evidencija o tome
4 koliko je ljudi preminulo.

5 P: A možete li nam reći ko je vodio tu evidenciju o broju preminulih
6 ljudi?

7 O: Ne znam koje su to osobe radile, ali znam da je uprava baze izdala
8 instrukcije da se vodi takva evidencija.

9 P: A kad koristite... Izvinite, kad koristite termin "*Compound*
10 *management*", je li to znači DutchBat u prevodu?

11 O: Tako je.

12 P: Hvala lepo. I tokom Vašeg svedočenja, u nekoliko navrata ste pomenuli
13 ime majora Momira Nikolića. Koliko puta ste majora Momira Nikolić, da ga ne bi
14 pomešali naravno sa drugim gospodinom Nikolićem koji je ovde, videli 12. i 13.
15 jula u Potočarima kada ste bili tamo?

16 O: Vidio sam majora Nikolića kada je stigla vojska bosanskih Srba na
17 mjesto gdje sam se ja nalazio blizu izbjeglica.

18 P: Da, to ste i svedočili. Ali da li ste ga možda još neki put videli
19 tokom 12. i 13?

20 O: Ne.

21 P: Sad da se samo vratimo na taj događaj kada je major Nikolić 12. bio

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 u Potočarima. Ako sam ja shvatio svedočenje, on je praktično bio prvi od
2 pripadnika srpskih snaga koji je ušao među izbeglice u Potočarima. Je li to moje
3 razumevanje Vašeg svedočenja tačno?

4 O: Dobro ste to shvatili.

5 P: I onda je on praktično u pratnji pripadnika Ujedinjenih nacija obišao
6 izbeglice da se uveri koliki je njihov broj, koliko među njima ima muškaraca,
7 koliko žena. Je li to tako bilo?

8 O: Da, to je tačno.

9 P: Kažete mi... Mene zanima, znači, Vaš utisak. Kakav je Vaš utisak bio
10 o poziciji koju Momir Nikolić ima unutar te strukture srpske vojske kada su
11 došli u Potočare?

12 O: Ne, znam koja je bila njegova funkcija u trenutku kad je vojska
13 došla. Znam koji je bio njegov položaj kada oni nisu bili tu. Bio je lokalni
14 zapovjednik, lokalni komandant.

15 P: U redu. To je pošten odgovor.

16 Sada bih hteo da pređemo na jednu drugu temu, a to je mesto gde tvrdite
17 da ste videli tela devet osoba ubijenih. I sad bih hteo prvo da Vam predočim šta
18 ste rekli u izjavi OTP-u 25. i 26. septembra 1995. godine, na strani 12, odnosno
19 to je strana 15, prvi pasus verzije na engleskom. [simultani prevod] "U jednoj
20 fazi sam se nakratko vratio u bazu kada sam čuo za glasine da negdje leže
21 tijela. Kada sam se vratio na mjesto gdje su bile izbjeglice, Rutten i van
22 Schaik su mi prišli i rekli da im je rečeno gdje se približno nalaze tijela.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Otišao sam s njima zapadno od puta gdje su se izbjeglice ukrcavale u autobuse."
2 [na B/H/S-u] Sećate li se toga? Mislim, ovo je citiranje Vaše izjave, samo Vas
3 pitam, znači da... šta... Rekli ste da ste išli zapadno tamo gde su izbeglice
4 bili tovareni u autobuse. Koliko daleko od mesta gde su ukrcavane izbeglice ste
5 Vi skrenuli na zapad?

6 O: Morao bih da napravim neku procjenu. Mislim da je to bilo oko 200
7 metara.

8 P: U redu. I pretpostavljam da, kada govorimo o mestu gde se izbeglice
9 ukrcavaju u autobuse, da Vi govorite o mestu gde su postavljena četiri APC-a
10 koji su služili da na neki način kanališu tu masu izbeglica, da ne bi došlo do
11 provaljivanja. Je li to mesto za koje Vi kažete da je mesto gde su ukrcavane
12 izbeglice?

13 O: To je bilo to mjesto, da.

14 P: I kada ste zajedno sa poručnikom Ruttenom i zastavnikom van Schaikom
15 krenuli, da li ste prošli kroz tu barikadu na kojoj su se nalazila ta četiri
16 APC-a?

17 O: Koliko se ja toga sjećam, da.

18 P: Da. I kada ste prošli kroz tu barikadu, bar onako kako je to dosada
19 nama predstavljeno, iza te barikade su se nalazili još uvek muslimanske
20 izbeglice. Je li to tačno? Znači, morali ste proći kroz masu muslimanskih
21 izbeglica da biste prošli tim putem; je li tako?

22 O: Tako je.

23 P: Sada bih hteo da Vam predočim vazdušni snimak Potočara. To je dokazni
24 predmet Tužilaštva P01516.

25 Gospodine Koster, ovo Vam pretpostavljam je poznat ovaj snimak. Takav
26
27
28
29
30

1 isti je korišćen i prilikom Vaše pripreme od strane Tužilaštva. E sad, koristeći
2 olovku koja se tu nalazi i kojom se može obeležavati po ovome, možete li
3 obeležiti mesto na kome se nalazio punkt za ukrcavanje izbeglica, znači gde su
4 se nalazila ta četiri APC-a koji su formirali barikadu?

5 O: Ovo bi bilo to mjesto približno.

6 P: I sad ovde, da bi imali jasnu sliku onome šta smo uneli, možete li
7 napisati "four APCs"?

8 O: [obilježava]

9 P: Hvala najlepše. I sada ako možete samo jednu liniju izvući kuda ste
10 Vi prošli kroz ta četiri APC-a i kroz masu izbeglica kada ste se kretali do tog
11 mesta za koje tvrdite da ste tamo našli tela devet poginulih.

12 O: Da li želite da to ucrtam?

13 P: Da, molim Vas.

14 O: [obilježava]

15 P: Hvala. I samo ako možete još da se potpišete i stavite datum na ovu
16 fotografiju koju ste Vi obeležili.

17 O: [obilježava]

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo dozvolite da se pobrinem za jednu
19 stvar kad je riječ o ovom svjedoku. Sjeverno od mjesta koje ste Vi obilježili
20 ovaj dokument, vodi put. Kuda vodi taj put?

21 SVJEDOK: [simultani prevod] Mislite na ovaj put?

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim na put koji je iznad ovog
23 kvadratića koji ste Vi unijeli. U kom pravcu vodi taj put?

24 SVJEDOK: [simultani prevod] To je put za Srebrenicu i Bratunac.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali koji je pravac za Srebrenicu, a
2 koji za Bratunac?

3 SVJEDOK: [simultani prevod] Srebrenica je prema gornjem dijelu
4 fotografije, a prema dnu je Bratunac.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

6 G. LAZAREVIĆ:

7 P: Ja se izvinjavam, ako biste samo na ovoj mapi mogli još jednu stvar
8 da ucrtate. Gde se nalazio taj auto-servis o kome je bilo reči više puta u ovom
9 postupku?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer, izvinjavam se, ja sam
11 čekao da vidim oznaku svjedoka.

12 Izvolite, gospodine Thayer.

13 G. THAYER: [simultani prevod] Samo zbog pojašnjenja, časni Sude. Mislim
14 da se nije govorilo o dileru automobila u ovom predmetu. Samo da bude sigurno da
15 to uđe u zapisnik.

16 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ja se izvinjavam. Ja nisam pominjao
17 nikakvog dilera automobila.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li biste mogli da budete malo
19 precizniji i da kažete na koji dio transkripta se pozivate, gospodine Lazarević?

20 G. LAZAREVIĆ: Da, TO da Vam kažem, to...

21 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, to ima veze sa prethodnim
22 iskazima i sa lokacijom izbjeglica i mjesta gdje su bili držani. Neki od
23 svjedoka su spominjali... su govorili o autobusnom servisu, autobusnoj stanici.
24 Očito je došlo do neke greške u prevodu.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, to je bila ta autobusna stanica.
2 Kol'ko se ja sjećam o tom se tako govorilo, kao autobusnoj stanici.
3 Gospodine, da li se sjećate da je postojala nekakva autobusna stanica u blizini?
4 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.
5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li želite da to on označi na
6 fotografiji?
7 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Rado bih da se to uradi.
8 SVJEDOK: [obilježava] To je ta lokacija.
9 G. LAZAREVIĆ:
10 P: Hvala Vam najlepše. Mislim da smo završili sa ovom mapom i u tom delu
11 više nemam pitanja za ovog svedoka.
12 Gospodine Koster, u Vašoj izjavi Tužilaštvu od 25. i 26. septembra 1995.
13 godine, na strani 15, prvi paragraf, govoreći o telima koja ste navodno našli na
14 livadi, rekli ste: [simultani prevod] "Na livadi pored rječica vidio sam devet
15 osoba koja su ležale na trbuhu sa glavama povijenim prema naprijed." [na B/H/S-
16 u] To je ono što stoji u Vašoj izjavi Tužilaštvu 25. i 26. i da li je tačno to
17 što ste tada rekli tužiocima?
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Volio bih da mi se ili pročita ovaj dio iz pismene izjave ili da je
2 sâm pogledam.

3 P: Naravno. Pa evo, postoji mogućnost da se to vrlo brzo proveri u e-
4 courtu. To se nalazi, znači, na strani 15, prvi paragraf, a samo sekund da
5 pronađem koji je to broj, to je čini mi se jedan... [simultani prevod] 1D44.
6 stranica 15, prvi paragraf.

7 O: I pitali ste me da li i dalje ustrajem uz tu tvrdnju?

8 P: Da i da li je to tačno što ste tada govorili. Da.

9 O: Ja sam se kasnije sjetio da su dvije osobe ležale na boku tamo na toj
10 livadi.

11 P: Da. Znači, tada kada ste govorili o tome, niste pomenuli da su dve
12 osobe ležale na boku nego da su svih devet ležali na stomacima. Da li možemo da
13 se saglasimo oko toga?

14 O: Tada sam se tako sjećao i tako sam se izjasnio tom prilikom.

15 P: I onda razumem da ste se Vi kasnije bolje podsećali i bolje sećali
16 nego tada kada ste davali izjavu 1995. godine?

17 O: Da, istina je. Kasnije sam se prisjetio da su dvije osobe bile na
18 boku.

19 P: U redu. A sad da malo samo popričamo oko tih devet osoba za koje
20 kažete da ste ih našli na livadi. Među tih devet tela za koje kažete da ste
21 našli, da li Vam je jedno od tih lica bilo poznato?

22 O: Nisam poznavao te osobe.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ste im vidjeli lica? Jer rekli
24
25
26
27
28
29
30

1 ste da su ležali potrbuške i da su im glave bile oborene, povijene prema
2 naprijed. Da li ste im vidjeli lica?

3 SVJEDOK: [simultani prevod] Ja sam im vidio lica, ali jednostavno nikoga
4 nisam prepoznao, jer nisam poznavao nikog od njih, to... ako je to bilo pitanje.

5 G. LAZAREVIĆ:

6 P: Da. Međutim, to sad otvara jedno drugo pitanje. Vi ste u istoj izjavi
7 tužiocu 25. i 26. septembra godine... 1995. godine, isto na strani 15, prvi
8 paragraf, rekli da niste okretali ta tela da bi im videlo... videli lica. Pa,
9 ako su ležali na stomaku očigledno da je nemoguće da vidite njihova lica. Hoćete
10 li ponovo da pogledamo Vašu izjavu od 25. i 26., strana 15, prvi paragraf?

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je to još uvek pred Vama,
12 gospodine?

13 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, tekst je još uvek preda mnom. Da li je
14 pitanje da ja nisam mogao vidjeti njihova lica ili...

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, ne, gospodine. Sjetit ćete da sam
16 Vas prije nekoliko trenutaka pitao da li ste vidjeli njihova lica, a Vi ste
17 rekli "da". Kada sam Vas postavljao to pitanje, ja sam imao na umu ovo što ste
18 rekli ranije u Vašoj izjavi. Naime, Vi kažete da ih niste... da niste njihova
19 tijela okretali. Dakle, ako su oni ležali potrbuške sa glavom povijenom prema
20 naprijed, a Vi ih niste okretali, kako ste mogli vidjeti njihova lica? U osnovi
21 to Vam se sada iznosi, to Vam sada gospodin Lazarević iznosi. A Vi sami možete
22 potvrditi da ste u toj izjavi rekli da ih niste okretali, jer se to nalazi na
23 polovini otprilike prvog paragrafa na stranici.

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: [simultani prevod] Da. Ako... ako se radi o licima ljudi, kad
2 leže na... potrbuške, onda su im lica okrenuta na stranu, tako sam mogao vidjeti
3 lice.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas, objasnite nam to još malo.
5 Ovako je, naime, ušlo u zapisnik: "Ako je riječ o licima ljudi, kad leže na
6 potrbuške onda su im lica okrenuta postrance obično i zato sam i mogao vidjeti
7 lica." Drugim riječima, kažete da ste vidjeli samo dio njihovog lica, ali ne
8 njihovo lice u potpunosti? U redu. Vidjeli ste šta se vidjelo u tim okolnostima,
9 jedan dio lica?

10 SVJEDOK: Da, to je tačno.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Lazarević.

12 G. LAZAREVIĆ:

13 P: Ali bez obzira, čak i ako ste videli njihova lica, to Vama ništa nije
14 značilo jer niste poznavali ta lica; je l' to tačno?

15 O: Nisam prepoznavao nikog od tih ljudi.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pređite na sljedeće pitanje, gospodine
17 Lazareviću. Mislim da je ovo nepotrebno pitanje.

18 G. LAZAREVIĆ:

19 P: I Vi naravno ne znate da li su ta lica bili Srbi ili Muslimani. Vi to
20 ne možete znati, obzirom da ih niste poznavali; je l' tako?

21 O: Da, to je tačno.

22 P: I na osnovu Vašeg svedočenja ovde, Vi ne znate ni momenat kada su ta
23 lica ubijena?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne znam točno kada su ubijena, ali znam da to nije bilo dugo prije
2 nego što smo ih mi našli.

3 P: U redu. To je pošteno.

4 Ali ne znate, naravno, pošto to lično niste videli, ni pod kojim
5 okolnostima su ta lica poginula; je li to tačno?

6 O: To je tačno.

7 P: I naravno, ne znate ni ko je ubio ta lica. I to ne možete znati, zar
8 ne?

9 O: Nisam vidio da se to... kad se to događalo.

10 P: I danas ste govorili o tome da su pored tih lica nađena neka
11 dokumenta; je li tako? Ako sam ja... a mislim da sam vrlo pažljivo pogledao sva
12 dokumenta koja se tiču ovog događaja koji Vi opisujete, ja sam shvatio da je ta
13 dokumenta pokupio Vaš kolega, zastavnik van Schaik, a ne Vi; je li to tačno?

14 O: To je tačno.

15 P: I zastavnik van Schaik nije ni u jednom momentu uporedio ta
16 dokumenta, odnosno identitet lica na dokumentima koje je našao sa identitetom
17 tih devet lica za koja kažete da su bila mrtva na toj livadi. Je li i to tačno?

18 O: Ja nisam vidio da je on to uradio.

19 P: A naravno, to niste uradili ni Vi, ni poručnik Rutten; je li to
20 tačno?

21 O: Nisam dobio prevod.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Nisam čuo prevod.

23 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ako nije bilo prevoda mog pitanja, ja
24 ću ga ponoviti.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, morate. Nismo razumjeli ni pitanje.

26

27

28

29

30

1 G. LAZAREVIĆ:

2 P: Da. Ali osim što niste videli da... da zastavnik van Schaik nije
3 uporedio ta dokumenta, to niste uradili ni Vi ni poručnik Rutten. Niko od Vas
4 trojice praktično nije uporedio ta dokumenta sa identitetom lica koja ste tamo
5 našli kako tvrdite; da li je to tačno?

6 O: Ja sam rekao da ja to nisam vidio. On je to možda napravio, ali ga ja
7 svakako nisam vidio kako to radi.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li znamo da li su to bile lične
9 karte, identifikacijski dokumenti? Jer mislim da svjedok sâm nije o tome
10 konkretno govorio. On je samo govorio o dokumentima, a nije rekao kakvi su
11 dokumenti u igri.

12 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, ja mogu to razjasniti
13 pitajući svjedoka.

14 P: Samo pošto nisam još dobio odgovor na moje prethodno pitanje. Da li
15 ste Vi lično uporedili ta dokumenta sa telima koje su našli i da li je to uradio
16 Rutten?

17 O: Ja to nisam napravio.

18 P: Hvala lepo. I sada, u pogledu dokumenata koja su se tamo nalazila,
19 koliko je ukupno bilo dokumenata?

20 O: Ne znam tačan broj. Ja sam napravio otprilike grubu procjenu i mislim
21 da je zastavnik van Schaik možda uzeo tri do pet komada dokumenata.

22 P: U redu. Pošto sam ja proverio i šta je o tome svedočio van Schaik, to
23 se uklapa u taj broj manje-više. A možete li nam reći kako su izgledala ta tri
24 dokumenta, odnosno taj broj dokumenata koji ste tamo našli?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Ti su dokumenti izgledali... radilo se o dokumentima sa tekstom i
2 izgledali su kao nešto zvanično.

3 P: A tekst na tim dokumentima, naravno, je bio na B/C/S-u; je li tako?

4 O: Ja ih nisam mogao pročitati.

5 P: U redu. Nema potrebe da špekulišemo oko toga. I tom prilikom...

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Jedno temeljno pitanje:
7 da li je na njima bila fotografija, bilo bilo kakvih fotografija na tim
8 dokumentima tih osoba?

9 SVJEDOK: [simultani prevod] Nije bilo nikakvih fotografija.

10 G. LAZAREVIĆ: Hvala.

11 P: I rekli ste nam već tokom Vaše svedočenja da ste Vi klekli tu i da je
12 poručnik van Ruttena napravio nekoliko fotografija Vas između tela, ali da su
13 prilikom razvijanja tog filma u Holandiji te fotografije uništene, dakle ne
14 postoje fotografije koje van Rutten napravio sa Vama između tih tela. Je li to
15 tačno?

16 O: Koliko ja znam, te su fotografije uništene ili s njima se nešto
17 dogodilo tokom procesa razvijanja.

18 P: I sad, ako ja budem sumirao odgovore koje ste prethodno dali na
19 postavljena pitanja, a ja ću to sad uraditi, a Vi mi recite da li išta od toga
20 nije tačno. Na liv... Vi kažete da ste na livadi pronašli devet tela, za koja ne
21 znate da li su Srbi ili Muslimani, za koja ne znate kada, pod kojim okolnostima i
22 od strane koga su ubijena, da ste našli dokumenta za koja ne znate da li su
23 pripadala tim licima i da su na tom mestu napravljene fotografije koje ne
24 postoje. Da li je išta netačno u ovoj sumar... sumiranju Vašeg... Vaših odgovora?

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer?

2 SVJEDOK: [simultani prevod] Koliko ja znam... samo znam da su te
3 fotografije tokom razvijanje da se izgubilo nešto, ali ne znam da li one ne
4 postoje.

5 G. THAYER: [simultani prevod] Ne želim se samo sada držati formalnosti
6 previše, ali ovo je dugo pitanje. Zamolit ću da se svjedoku omogući da pročita
7 cijelo pitanje, pošto je to složeno pitanje, da ima priliku da odgovori.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da možemo ići dalje. Mislim da
9 nema potrebe. Iznenađen sam da gospodin Bourgon nije ustao da prigovori.

10 G. LAZAREVIĆ:

11 P: Nakon što ste bili na toj livadi, kako kažete, i opisali ste
12 okolnosti da Vas je video jedan srpski vojnik koji je imao radio-vezu, da je bio
13 neki pucanj i da ste istim putem krenuli natrag i plašeći se za svoju sigurnost,
14 videli ste, ako je sudeći prema ono što kažete u Vašem debriefingu od
15 11.09.1995., videli ste nekog kako nekoga nose na nosilima. Možete li to
16 potvrditi?

17 O: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

18 P: I možete li reći... Pretpostavljam da ne znate lice koje je bilo
19 nošeno na nosilima, al' da l' je to bilo vojnik ili civil? Možete li makar to
20 opredeliti?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja se ne sjećam te osobe na nosilima.

2 P: A možete li se setiti osoba koja su nosile nosila, znači ta dvojica,
3 pretpostavljam, koji su nosili nosila, da li su to bili vojnici ili civili?

4 O: Koliko se ja mogu sjetiti, to su bila nosila koja su imale i kotače.
5 Tamo su bili prisutni vojnici Nizozemskog bataljona, mi smo im se priključili.

6 P: Dakle, vozi... dakle, lica koja su nosila ili da kažemo, ako su na
7 točkovima, gurala ta nosila, su bili vojnici Holandskog bataljona? Je li to Vaše
8 svedočenje?

9 O: Ja sam rekao da je... u prisutnosti tamo da su bili neki vojnici
10 Nizozemskog bataljona i da smo se mi njima priključili.

11 P: Ali samo da bi imali jasan zapisnik, da li su oni bili ti koji su
12 nosili ta nosila? Pripadnici Holandskog bataljona.

13 O: Toga se ne sjećam.

14 P: I da li ste se i Vi prihvatili nosila i pretvarali se da pomažete u
15 tome da bi stigli do UN baze, u strahu za Vašu sigurnost? Da li je to se tako
16 desilo?

17 O: Mi smo se priključili tim nosilima jer nismo željeli da se ističemo,
18 a na kraju nismo došli do baze UN-a.

19 P: Pa, da li su ti sa nosilima otišli u bazu UN-a, a Vi ste se ranije
20 odvojili ili ste pratili dokle su oni odneli to lice na nosilima? Možete li se
21 toga setiti?

22 O: Sjećam se da sam ostao na lokaciji gdje su bili oklopni transporteri

23

24

25

26

27

28

29

30

1 i onda su zastavnik van Schaik i poručnik Rutten, oni su produžili.

2 P: A samo još ovaj drugi deo pitanja, da li ste videli možda gde su ta
3 nosila otišla?

4 O: Ne, ne. Ta nosila su produžila prema bazi, ali ja ne znam šta se na
5 kraju... gdje su na kraju završili.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imate li još pitanja o ovoj temi?

7 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Nije... Ne, što se tiče ove teme.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Morat ćemo ranije poći na pauzu i to
9 sada. Pauza će trajati 25 minuta. Hvala.

10 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

11 ... Početak pauze u 17.24h

12 ... Sjednica nastavljena u 17.57h

13 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

14 Izvolite sjesti.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer?

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zar nije osoba koju ste upravo pomenuli
24 pod zaštitnim mjerama?

25 G. THAYER: [simultani prevod] Da.

26 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte da onda pređemo na privatnu
27 sjednicu na trenutak.

28 [Poluzatvorena sjednica]

29 (redigovano)

30

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)
11 (redigovano)

12 [Otvorena sjednica]

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I možete sada da počnete ispočetka, a
14 da ne pominjete, odnosno da ne ponavljate ono što ste rekli. Sada smo na javnoj
15 sjednici, gospodine Thayer. Koliko sam shvatio, Vi imate problem sa rasporedom.

16 G. THAYER: [simultani prevod] Da, imamo, gospodine predsjedavajući.
17 Pukovnik Koster neće biti na raspolaganje da nastavi sa iskazom sutra, tako da ćemo
18 mi sutra imati sljedećeg svjedoka koji je na našem rasporedu. A sugerišemo da nakon
19 što budemo imali mogućnost da preko Službe za žrtve i svjedoke razgovaramo sa
20 pukovnikom Kosterom, obezbijedimo da se on vrati što je prije moguće.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Čekajte sada da odmah stvari riješimo
2 ovdje. Gospodine Lazarević, koliko Vama još treba?

3 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ne više od deset minuta.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau?

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Između 30 i 45 minuta.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Krgović, gospodine Josse?

7 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Pola sata.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes?

9 G. HAYNES: [simultani prevod] Manje od pola sata.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, ne mislim da ćemo danas to
11 završiti, ali ja sam uvijek optimista. Dajte da pokušamo. Gospodine Lazarević,
12 molim Vas da to prepolovite na pet minuta.

13 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Potruđiću se, časni Sude.

14 P: Gospodine Koster, ja bih voleo ako možemo brzo da prođemo kroz ovo
15 kako bi pomogli Sudskom veću da ovo traje što kraće. Prešao bih sad na jednu
16 temu drugu u odnosu na ove koje smo do sada govorili, a to se... a tu se radi o
17 odvajanju muškaraca iz ove gužve izbeglica. U Vašoj izjavi Tužilaštvu od 25. i
18 26. septembra 1995. godine, na strani 12, poslednji paragraf, izjavili ste da
19 ste čuli od Ruttena za izdvajanje, ali da ste lično videli srpske vojnike kako
20 probijaju kroz njihov kordon, misli se na kordon DutchBata, i idu u pravcu
21 autobusa. To se nalazi u Vašoj izjavi na strani 12, poslednji paragraf. Da li je
22 to tačan opis onoga što ste Vi videli, dakle da srpski vojnici probijaju kroz
23 kordon koji je postavio... koji su postavili Ujedinjene nacije, odvajaju grupu
24 muškaraca i vraćaju se?

25

26

27

28

29

30

1 O: Volio bi da vidim to što ste pomenuli, da vidim tu izjavu.

2 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Mi imamo tu izjavu u sistemu, to je na
3 stranici 12. To je 1D44 ili 45, nisam siguran za ovaj dokazni predmet. 44. U
4 posljednjem paragrafu se kaže: "Vidio sam srpske vojnike kako se probijaju kroz
5 naš kordon i odvođe grupu od oko 100 muslimana u pravcu autobusa."

6 [na B/H/S-u] Da li potvrđujete tačnost tih navoda?

7 O: Tako je.

8 P: I to je ono što ste videli; je li tako?

9 O: Da, to sam vidio.

10 P: Hvala lepo. I u istoj izjavi na strani 14, posljednji pasus, govoreći
11 o situaciji kakva je bila među Muslimanima izbeglicama u tom trenutku, naveli
12 ste sledeće: [simultani prevod] "U tom trenutku svi među muslimanskim
13 stanovništvom su tražili... su se brinuli za samog sebe."

14 [na B/H/S-u] Vidite li to u svojoj izjavi?

15 O: Vidim, da.

16 P: I ostajete li pri tome?

17 O: Da.

18 P: I da li ja dobro razumem da je Vaš stav da su ti izbeglice, ta masa
19 izbeglica koja je pokušavala da se stara o sebi, kako Vi kažete, imala glavni

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 cilj da što pre dođe do autobusa koji će ih odvesti na teritoriju pod kontrolom
2 Armije BiH?

3 O: Ne znam za koje područje su trebali da krenu u tom trenutku. Znam da
4 je jedan dio stanovništva se probijao, a drugi dio stanovništva se više držao po
5 strani i čekao da vidi šta će se desiti, više su oklijevali.

6 P: U redu. Da li ste u jednom trenutku 12., pre nego što se uspostavio
7 taj ljudski štit, prisustvovali stampedu izbeglica koji su videli autobuse koji
8 su došli i pojurili prema tim autobusima? I da je tom prilikom bilo vrlo teško
9 kontrolisati ono što se događa?

10 O: Da li bi ste bili ljubazni da ponovite posljednji dio Vašeg pitanja?

11 P: Pa, ovo je praktično, ovaj... pitanje iz dva dela. Da li ste uopšte
12 videli taj stampedo, tu jurnjavu izbeglica prema autobusima?

13 O: Da, to sam vidio.

14 P: Hvala lepo. Pošto o tome svedoče još neki pripadnici DutchBata. I da
15 li je bilo teško kontrolisati celu tu masu izbeglica koja je htela da ode do
16 autobusa? To je bio drugi deo pitanja.

17 O: Da, bilo je teško. Ljudi su se gurali, probijali i kada su išli prema
18 autobusima onda su ih još više pojurili vojnici bosanski Srbi.

19 P: U redu. I tokom današnjeg svedočenja Vama su pokazani snimci lica
20 koje ste Vi identifikovali kao Maneta, a takođe i lica koje ste identifikovali
21 kao Miki i Vi ste ih u Vašoj izjavi označili kao srpske komandante. Sećate li
22 se? To je danas bilo, malo pre nego što počelo unakrsno ispitivanje.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je to greška u prevodu ili ne,
2 ali ja se ne sjećam da je pukovnik ikada rekao da su obojica bili komandanti.
3 Mislim da kada je riječ o Manetu, to je rekao, ali nisam siguran da je ikada
4 opisao Mikija kao komandanta.

5 Možda ja griješim, ali...

6 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Moji referent za predmet će to
7 provjeriti za trenutak u transkriptu, ali u svakom slučaju u njegovoj izjavi
8 koju je dao Tužilaštvu 25. septembra, on kaže na stranici 13: "On me je upoznao
9 sa dva srpska dežurna komandanta, komandanta koji su bili na dužnosti, koji su
10 se zvali Miki i Mane." Tako da ih se... on ovde pominje kao komandante.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja te izjave nisam nikada pročitao,
12 mislim da niko od nas nije, ja sam mislio na njegovu... na njegov iskaz ovdje,
13 jer mi ne čitamo izjave, dakle ja sam mislio na transkript njegovog iskaza
14 ovdje. U svakom slučaju, molim Vas nastavite pod pretpostavkom da Vi prihvatate
15 da su i Mane i Miki bili komandanti ili dežurni komandanti.

16 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Gospodin Meek mi je upravo rekao da je
17 to na stranici 23, red 14, današnjeg transkripta.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala, gospodine Meek.

19 G. LAZAREVIĆ:

20 P: Dakle, ako treba da ponovim pitanje: Vi ste govorili o Mikiju i
21 Manetu kao *duty commanders* ili kako komandantima nekim lokalnim na tom mestu u
22 Potočarima. Sećate li se toga?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, sjećam se toga.

2 P: I ako bih Vam ja sad rekao da je Miki običan vojnik koji je samo bio
3 prevodilac na licu mesta, da li bi to promenilo možda Vaše shvatanje cele te
4 situacije u vezi sa njima dvojicom?

5 O: Ne za mene. U to vrijeme, on je meni izgledao kao jedan od ljudi koji
6 su bili glavni.

7 P: U redu. Hteo bi sad da ponovo pogledamo taj snimak Mikija i Maneta
8 koji smo već ranije bili videli na e-courtu. To je dokaz P02047, vreme od
9 02.24.43 do 02.25.01.

10 [Gleda se video-snimak]

11 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da se tu zaustavimo.

12 P: Gospodine, ovde očigledno već ste prepoznali ovde Mikija. Mane je sa
13 leve strane, a ovo ovde je... mislim da ćete se složiti sa mnom da je to
14 gospodin van Duijn. I ovde, kapetan Mane govoreći Mikiju i želeći od njega da
15 prevede ono što on govori kaže da se "proveri i da se vidi da ko želi da ide. To
16 je njihov posao". Kad kaže "*it's their job*", on ovde govori o pripadnicima
17 Holandskog bataljona. Da li se slažete sa tim što vidimo?

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Thayer?

19 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, u ovom trenutku mislim da nije
20 postavljena osnova za ovo. Pukovnik Koster je bio prisutan ovom konkretnom
21 razgovoru. Ja sam mu pokazao snimak da bi on identifikovao te osobe, ali ne znam
22 da li smo postavili osnovu za ovo što se dešavalo tokom razgovora, šta su
23 mislile različite strane onim što su rekle.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte da čujemo sljedeće pitanje,
25
26
27
28
29
30

1 jer to je ono što će nas staviti u poziciju da tome pridamo težinu... da pridamo
2 težinu ili ne Vašem prigovoru. Ako on nije bio tamo, onda ne može da odgovara na
3 pitanja na osnovu onoga što vidimo. Dakle, dajte da čujemo pitanje, pa ćemo onda
4 da vidimo da li treba ponovo da saslušamo Vaš prigovor i da o njemu odlučimo.

5 Izvolite, gospodine Lazarević.

6 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, ja mogu da postavim to
7 pitanje na drugi način. U redu.

8 P: Gospodine, da li je zadatak Holandskog bataljona bio da među
9 izbeglicama ustanove ko želi da ode iz Potočara u Kladanj, a ko ne želi?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Naravno, onoliko koliko Vi to znate.

11 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne, koliko ja znam. Nije mi poznato.

12 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da li možemo da nastavimo samo za
13 trenutak?

14 [Gleda se video-snimak]

15 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Zaustavite.

16 P: I naravno, u vezi sa ovim Vašim odgovorom, da li je posao Holandskog
17 bataljona bilo da pokupi one Muslimane u Potočarima koji žele da odu i da ih
18 smesti u autobuse?

19 O: To mi nije poznato. Sve što ja znam je da je naša dužnost bila da
20 zaštitimo izbjeglice i da ublažimo njihove patnje koliko god to možemo.

21 P: A da li je to ublažavanje o kome sad govorite njihovih patnji,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 upravo pomaganje onom ko hoće da dođe u autobus i da napusti Srebrenicu da mu to
2 i omogućite?

3 O: Ne. Ja ostajem pri svojoj prethodnoj izjavi, ja sam samo imao zadatak
4 da ublažim njihove patnje koliko god to mogu dok se te izbjeglice prebacuju.

5 P: U redu. Sada bih hteo da pogledamo drugi video koji Vam je pokazan
6 tokom ovog Vašeg svedočenja danas, gde se vidi general Mladić i gde ste Vi
7 govorili o tom susretu, prepoznali sebe. I kada Vam je taj video prikazivan, Vi
8 ste rekli da je general Mladić rekô da ga se ne tiču Ujedinjene nacije. Sada bih
9 voleo ponovo samo da pogledamo tačno šta je rekao general Mladić. [simultani
10 prevod] P0207 od... Možemo li se samo za trenutak vratiti? Još malo. Da.

11 [Gleda se video-snimak]

12 G. LAZAREVIĆ:

13 P: I ovde gospodin general Mladić kaže: [simultani prevod] "Briga me za
14 Vašeg komandanta." [na B/H/S-u] On govori o Vašem komandantu, a ne o Ujedinjenim
15 nacijama generalno, kao instituciji; je li tako?

16 O: Izgleda da on to kaže u ovom dijelu razgovora koji je zabilježen.

17 P: Da li hoćete da kažete da je on to u više navrata ponavljao?

18 O: Ne. Ja sam imao nekoliko razgovora sa generalom Mladićem.

19 P: U redu. Možemo li samo da nastavimo još malo sa ovim videom?

20 [Gleda se video-snimak]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. LAZAREVIĆ: Ovo kaže... [simultani prevod] Možemo li samo malo
2 vratiti. Samo malo. Zaustavite se.
3 [na B/H/S-u] Ovde je ista ta situacija. Ovo je sve snimano u komadu, ceo
4 ovaj deo. I tu Mladić kaže: "Svako ko želi da bude transportovan biće
5 transportovan." Da li to vidite?
6 O: Da, vidim to. Tako piše ovdje.
7 P: Da li, dakle, Mladić jasno stavlja do znanja da oni koji žele mogu
8 otići? On ne kaže "morate otići", zar ne?
9 O: Vidim to što piše u ovom tekstu, ali ne mogu da zaključim da li je on
10 to tako rekao.
11 P: U redu. Ali u vezi sa Vašom ulogom u celoj ovoj situaciji, ja bih
12 hteo sad da Vam predočim vrlo kratko samo jedan deo Vaše izjave u debriefingu,
13 1D00045, o kome smo već pričali, gde se na strani 1, pri samom kraju navodi
14 govoreći o Vama: [simultani prevod] "Svjedok je dobio naređenje da saraduje
15 tokom evakuacije i da pokuša da nadzire evakuaciju koliko god je to moguće da bi
16 spriječio bilo kakve ekscese." [na B/H/S-u] Govori se o naređenjima koja ste Vi
17 u vezi sa evakuacijom primili. Možete li potvrditi da je tačno ovo što ste rekli
18 u Vašem debriefingu?
19 O: Na koji dio debriefinga mislite?
20 P: Posljednja... posljednje... pretposljednja rečenica, posljednji...
21 sam kraj: [simultani prevod] "Svjedok je dobio naređenje da saraduje pri
22 evakuaciji i da pokuša da nadgleda i ukoliko je moguće da spriječi ekscese."
23 O: Tako je.
24 P: Dakle, ostajete pri ovoj izjavi?
25
26
27
28
29
30

1 O: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

2 P: Hvala lepo. I samo još dva-tri pitanja imamo u vezi događaja koji su
3 usledili nakon što su svi izbeglice otišli iz baze. Možete li nam reći ukratko
4 opisati malo kako je izgledala baza i okolina baze nakon odlaska izbeglica 13. u
5 kasnim popodnevним časovima?

6 O: Da. Ako se dobro sjećam, svugdje je bilo prtljage, opreme, stvari
7 ljudi duž puta, ponekad na putu. I takođe je to bilo i u bazi.

8 P: Hvala lepo. I ko je.. ko je na kraju ove stvari uklonio ili uništio
9 ili bilo šta uradio sa njima?

10 O: Kakve stvari?

11 P: Te o kojima ste govorili, znači te lične stvari, prtljag, džakovi
12 hrane, ćebad i sve ostalo što je ostalo.

13 O: Ne znam.

14 P: Ne znate. Dobro. Samo sam hteo da se vratimo o jednim pitanjem na
15 momenat o kome ste mi već odgovarali u Vašem unakrsnom ispitivanju. A to je
16 bilo: Vi ste mi rekli da ste Vi bili tamo kada ste skidali telo tog čoveka koji
17 se obesio van baze. Možete li nam tačno reći gde otprilike je to bilo, telo tog
18 čoveka gde se obesio? Je l' to bilo u nekoj od fabrika, u nekoj kući?

19 O: Ako se dobro sjećam, to tijelo je visilo u jednoj maloj zgradi u
20 blizini fabrike, a fabrika nije u bazi. Ta zgrada nije imala krova, to je
21 bila... tu su bili neki betonski stubovi, grede i na jednoj od tih greda se
22 objesio taj čovjek. I ta zgrada je bila puna izmeta, ljudskog izmeta.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Hvala Vam lepo. Nemam dalja pitanja. Zahvaljujem Vam se na Vašim
2 odgovorima.

3 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Nemam više pitanja, časni Sude.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala, gospodine Lazarević.
5 Gospođa Fauveau zastupa generala Miletića i sada će Vas ona pitati u unakrsnom
6 ispitivanju.

7 Unakrsno ispituje gđa Fauveau:

8 [Braniteljica ispituje putem prevodioca]

9 P: Pukovniče Koster, Vi ste govorili o muslimanskim borcima koji su bili
10 u enklavi. Može li se reći da su oni pucali na srpske položaje?

11 O: Ja to nikada nisam lično vidio. Međutim, dobijao sam izvještaje da se
12 to zaista dešavalo.

13 P: Na taj način muslimanski borci su provocirali Srbe i Srbi su
14 počinjali pucati?

15 O: U izvještajima koje sam ja primao, prilično redovno je bila uzvraćana
16 vatra sa srpske strane, doista.

17 P: Ali Vi ćete se sa mnom složiti da ono što su uradili muslimanski
18 borci je bio jedan oblik provokacija?

19 O: Ne znam kakva je bila svrha takve vrste vatre.

20 P: Da li se može reći, dakle, da kada ste Vi stigli u Potočare u januaru
21 1995. godine, informisao Vas je major Franken o situaciji u Holandskom bataljonu
22 i o tome kako se snabdijeva Holandski bataljon?

23 O: Tako je.

24 P: Da li se može reći da tom prilikom, u januaru 1995., major Franken
25 Vam je rekao da ima problema sa gorivom već tada?

26 O: Da, tako sam to shvatio u to vrijeme.

27

28

29

30

- 1 P: Danas ste izjavili da ste u junu 1995. dobili gorivo.
- 2 O: Tako je.
- 3 P: Da li znate da je... da je gorivo UNHCR-a, da se nalazilo u bazi
4 Holandskog bataljona u Potočarima?
- 5 O: Da, znao sam to.
- 6 P: Da li znate da je Holandski bataljon u jednom trenutku koristio to
7 gorivo i da... koje je tu uskladištio UNHCR?
- 8 O: Poznato mi je to. To je na osnovu dogovora sa ljudima iz UNHCR-a.
- 9 P: U aprilu 1995. godine, da li ste bili na odsustvu?
- 10 O: Da, bio sam na odsustvu.
- 11 P: Da li ste se vratili u Potočare 21. aprila 1995; je l' je tako?
- 12 O: Ne znam tačan datum, ali znam da je to zaista bio april kada sam se
13 vratio u Potočare.
- 14 P: Ali to je bilo u drugoj polovini aprila, je li tako, ako se sjećate?
- 15 O: Ne mogu se toga sjetiti.
- 16 P: Da li možemo svjedoku pokazati dokazni predmet 1D44? To je izjava od
17 25. septem... iz septembra 1995. koju je on dao Tužilaštvu. Pogledajte stranicu
18 4. Zamolila bih Vas da pogledate prvu rečenicu u paragrafu 2: "Od 7. do 21.
19 aprila 1995. bio sam na dvosedmičnom odsustvu." Ovu izjavu ste dali u septembru
20 1995. Da li prihvatate činjenicu da ste se Vi u to vrijeme morali tačno sjećati
21 kada ste bili odsutni iz enklave?
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Da.

2 P: Da li je Nizozemski bataljon dobivao izvještaje sa drugih linija
3 fronta u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini?

4 O: To je moguće. Ja osobno ih nisam imao u rukama i nisam ih vidio, ali
5 smo prilično redovito bili na informisanju u vezi sa situacijom oko nas.

6 P: Vi ste znali da se u junu... da su se vodile borbe oko Sarajeva?

7 O: Toga se ne mogu sjetiti.

8 P: Da li se sjećate da je u nekom vremenskom periodu bilo borbi u
9 Krajini, u Hrvatskoj?

10 O: Znam da je bilo borbi u Krajini, ali se ne mogu sjetiti kada je to
11 točno bilo.

12 P: Da li se sjećate da su konvoji za opskrbu imali problem sa
13 probijanjem, sa prolaskom, da nisu mogli doći do Srebrenice zbog toga?

14 O: Ne sjećam se toga više.

15 P: Mislim da smo još uvijek na odgovarajućoj stranici, na 4. stranici.
16 Riječ je o dokaznom predmetu ID44, Vašoj izjavi. Zamolit ću da pogledate 4.
17 paragraf tamo. Kao što vidite, tamo piše sljedeće: "Opskrba hranom bila je
18 neredovita. Vodile su se borbe u Krajini što je onemogućilo konvojima da se
19 probiju."

20 Da li Vas ovo podsjeća na činjenicu da su se u Krajini vodile borbe i da
21 zbog toga konvoji nisu mogli proći?

22 O: Mislim da sam se u to vrijeme mogao dobro sjetiti koji je bio temelj

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tog problema, ali sada ne znam. Ja sam rekao u to vrijeme i ja se držim te svoje
2 tvrdnje u ovom trenutku, ali se ne sjećam sada da li sam to konkretno... da li
3 je tako konkretno bilo.

4 P: Da li su Vas obavijestili o tome da je Armija Bosne i Hercegovine
5 sprječavala da gorivo stigne do Nizozemskog bataljona, konkretno u istočnom
6 dijelu enklave?

7 O: Ja se izvinjavam. Zamolit ću prevodioca da ponove pitanje jer je bilo
8 odvojeno u dva dijela.

9 P: Da li ste ikada bili obaviješteni o tome da je Armija BiH sprječavala
10 da gorivo dođe do istočnog djela enklave?

11 O: Jedine informacije koje imamo o zaustavljanju konvoja je bilo kada to
12 nije bilo odobreno od strane komande bosanskih Srba na Plama.

13 P: U redu. Kada ste spominjali Pale danas, rekli ste da ste smatrali da
14 su tamo vojne vlasti. Da li ste znali da su srpske vlasti na Palama zapravo bile
15 civilna i političke vlasti?

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Nisam dobila prevod, časní Sude.

17 SVJEDOK: /prevod engleskog transkripta: "Ne mogu se toga sjetiti."/

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ste sada čuli prevod?

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Zapravo sam samo pročitala to u
20 transkriptu.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Ako ima nekih problema sa prevodom
22 na francuski, recite mi, jer bi prevod trebao ići na tri jezika. U redu? Hvala.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

2 P: Ako bih ja sada rekla da na Palama srpska strana nije imala vojnih
3 vlasti, da li biste se mogli složiti s time?

4 O: Jedino što ja o tome znam, za mene je... su Pale bile mjesto gdje je
5 bilo sjedište ili komanda bosanskih Srba.

6 P: Da li je moguće da je odobrenje išlo preko Ministarstva obrane ili
7 neke druge vladine institucije?

8 O: Ja o tome nemam nikakvu predstavu.

9 P: Prije nešto kraćeg vremena ste govorili o svom susretu sa izvjesnim
10 Mandžićem i to između 10. i 11. jula. On je bio komandant muslimanskih snaga u
11 sjevernom dijelu. Da li ste ranije susreli gospodina Mandžića ili je to bio Vaš
12 prvi susret?

13 O: Koliko se ja mogu sjetiti, to je bio prvi put da sam se tamo sreo s
14 gospodinom Mandžićem.

15 P: Također ste ustvrdili da ste u noći sa 10. na 11. bili odvedeni od
16 strane jednog muslimanskog borca u sjedište ili komandu koja se nalazi u nekoj
17 kući. Ta kuća, da li je to bila obična kuća, ta kuća u kojoj je bilo sjedište?

18 O: To je bila obična stambena zgrada.

19 P: I niste... niste je mogli razlikovati od drugih zgrada u tom kraju?

20 O: Izgledala je kao obična kuća.

21 P: Spomenuli ste i Muslimane koji su bile naoružani, iako su imali
22 civilnu odjeću. Da Vas sada nešto pitam. Kada ste viđali vojno sposobne muškarce
23 u enklavi koji su nosili civilnu odjeću, niste mogli razlučiti da li se radi o

24

25

26

27

28

29

30

1 pripadniku vojske ili o civilu, zar ne?

2 O: Ako nema nikakvih vojnih oznaka, ja ne mogu razaznati da li je neko
3 pripadnik vojske ili nije. Ako nosi civilnu odjeću, a ima oružje, onda se po
4 meni radi o civilu sa oružjem ili naoružanom civilu.

5 P: Kada su izbjeglice počele pristizati u Vašu bazu 11. jula u Potočare,
6 da li se može reći da isprva ih niste smjeli, to jest niste trebali pustiti da
7 uđu unutra?

8 O: To je tačno. Mi nismo trebali puštati da izbjeglice uđu u bazu.

9 P: Međutim, u jednom trenutku ste dozvolili tim ljudima da uđu. Da li je
10 to tačno?

11 O: Da, dobio sam odobrenje.

12 P: Bez obzira na to, nisu sve izbjeglice ušle u bazu. Zbog čega ste neke
13 ljude onemogućili da uđu nakon nekog vremena?

14 O: Zato jer mi je preko radija bilo priopćeno da se baza napunila
15 izbjeglicama, da nisu ih mogli više smjestiti. I istaknuto je da bi se priliv
16 izbjeglica u bazu trebao zaustaviti.

17 P: U bazi, da li ste imali skloništa, drugim riječima područja koja su
18 bila bolje zaštićena od nekih drugih područja?

19 O: Ne znam da li su ta skloništa pružala bolju zaštitu od drugih
20 lokacija. Izbjeglice koje su bile odvedene u fabrike u bazi, tamo su također
21 bili u fabrikama bunkeru. Ne znam da li je to bilo bolje izgrađeno od, recimo,
22 te... tog bivšeg autobusnog depoa ili drugih prostora, bilo u fabrikama ili
23 negdje drugdje.

24 P: Da li su izbjeglice smještene u ta bolje zaštićena područja, u bunker?
25
26
27
28
29
30

1 O: Ja ne znam, ja sam bio izvan same baze i ne znam gdje su unutar baze
2 bili smješteni izbjeglice. Ja sam samo primijetio, kada sam bio u bazi, da je
3 velik broj izbjeglica se nalazio u fabrici.

4 P: Dakle, Vi zapravo ne znate jesu li sve zgrade u bazi bile ispunjene,
5 da li su u njima bile izbjeglice i da li je bilo mjesta?

6 O: To je točno. Ja sam obišao samo neke dijelove baze, konkretno prednji
7 dio baze, kada sam davao izvještaj mojim nadređenima.

8 P: Da li se može reći da te noći između 11. na 12. jula, da je to bila
9 jedna mirna noć?

10 O: Ako bi se to moglo nazvati mirom, u usporedbi sa momentom kada su
11 došle izbjeglice, da, bilo je. Vladao je veliki kaos u početku, a taj se kaos
12 vremenom smirio. Ljudi su se smirili, vjerojatno su pozaspali. Bilo je manje
13 buke nego noći... nego na noć prije. Pa, ako to definirate kao da je bilo mirno,
14 onda ste u pravu.

15 P: Ja svakako nisam dobro formulirala svoje pitanje. Samo sam htjela
16 provjeriti da mi kažete, zapravo, da li je bilo granatiranja ili pucnjave.

17 O: Tokom noći sa 11. na 12. jula, ako na to period... na taj period
18 mislite, koliko ja znam, nije bilo ni minobacačkih ni artiljerijskih granata
19 koja su pogađale okolinu skloništa.

20 P: Spominjali ste generala Mladića, koji je u jednom trenutku došao u
21 bazu. Da li se može reći da ste Vi upozorili majora Frankena da je tamo general

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Mladić, da je on stigao u bazu?

2 O: U prevodu mi je rečeno da je on stigao u bazu. Možda je to greška,
3 jer to nije točno, on je došao do moje lokacije. I to je istina, ja sam
4 obavijestio majora Frankena da je on došao.

5 P: Da li ste također obavijestili potpukovnika Karremansa ili je njega
6 obavijestio neko drugi?

7 O: Ja se ne mogu sjetiti da sam ja preko radija razgovarao sa
8 potpukovnikom Karremansom. Sjećam se da sam razgovarao sa majorima Otterom i
9 Frankenom.

10 P: Da li znate da li je potpukovnik Karremans bio obaviješten o dolasku
11 generala Mladića u Potočare?

12 O: Čekam prevod.

13 Ja sam prijavio to i pretpostavljam da je on dalje bio obaviješten.

14 P: Da li želite reći da niste imali direktna saznanja o tome, dakle da u
15 vrijeme kada je general Mladić bio u bazi, da Vi niste znali da li je za to znao
16 pukovnik Karremans.

17 O: Ne. Ja ne znam sa sigurnošću da li je potpukovnik Karremans bio
18 upoznat time. Meni je bilo rečeno da će te vijesti njemu biti prenesene, ali to
19 je sve što ja mogu reći.

20 P: Kada ste razgovarali sa generalom Mladićem, jasno, Vi niste razumjeli
21 šta je on konkretno sâm govorio?

22 O: Meni su prevedene riječi generala Mladića. To je radio prevodilac
23 koji je bio s njim.

24 P: Da. Ali Vi niste mogli provjeriti, Vi ne znate da li je Vaš
25
26
27
28
29
30

1 prevodilac prevodio sve riječ po riječ šta je govorio general Mladić?

2 O: To stvarno ne mogu reći sa sigurnošću. Ja sam se oslanjao na prevod,
3 upravo kao što to radim i sada.

4 P: Željela bih da se nakratko vratimo na pitanje odvajanja muškaraca od
5 porodica. Da li se može reći da je to odvajanje bilo rađeno u prisutnosti
6 pripadnika Nizozemskog bataljona?

7 O: Mi smo bili prisutni u to vrijeme, ako je to ono što me pitate.

8 P: I tokom tog procesa razdvajanja, Vi sami niste primijetili nikakvo
9 maltretiranje?

10 O: Maltretiranje koga?

11 P: Maltretiranje Muslimana od strane Srba.

12 O: Kao što sam ranije napomenuo, kada je muslimansko stanovništvo bilo
13 požurivano, tjerano prema autobusima, to su radili bosanski Srbi. Oni su ih
14 udarali nogama, derali se na njih, gurali ih. Pa, ako to smatrate
15 maltretiranjem, onda je bilo maltretiranja.

16 P: Željela bih predočiti svjedoku dokazni predmet 1D45. Riječ je o
17 izjavi koju ste Vi dali Nizozemskoj vojsci u septembru 1995. godine. Zamolit ću
18 Vas da pogledate sada 4. paragraf, drugu rečenicu: "Jasno su mu naznačili da
19 žele prolaz između izbjeglica. To su radili pod nadgledanjem osoblja UN-a. Ljudi
20 su zatim bili birani na temelju godina. Grupa na koju se namjerili, vjerojatno
21 se radilo o borcima BiH, su bili... Dakle, ta grupa je bila izvučena iz grupe i
22 odvedena nastranu. On nije vidio šta se dogodilo tim ljudima. U vrijeme kada se
23 vršio odabir nije vidio nikakvo maltretiranje."

24 Ovo je Vaše iz septembra 1995., drugim riječima, iz vremena dva mjeseca
25
26
27
28
29
30

1 nakon samih događaja. Da li se može reći...

2 O: Točno. A ono što sam rekao ranije ticalo se perioda nakon što su
3 izbjeglice odvedene. Ovo šta ja opisujem se događalo kada su došli vojnici
4 bosanskih Srba i kada su prolazili kroz izbjeglice i odabirali muškarce. Te se
5 situacije sjećam. Tada, situacija još nije bila takva da se... nije se radilo o
6 tome da je vrijeme za prebacivanje tih izbjeglica.

7 P: Da li je točno da u noći sa 12. na 13. jula srpska vojska nije bila
8 prisutna u bazi?

9 O: U pitanju sam čuo riječ "baza". Na što točno mislite?

10 P: Molim da se svjedoku pokaže dokazni predmet 1D44. Riječ je o izjavi
11 koju ste dali Tužilaštvu. Strana 14, drugi paragraf. Gospodine, tu možemo
12 pročitati sljedeće: "Srpski vojnici više nisu bili tamo." Dakle, ne znam što ste
13 točno mislili kada ste rekli da nisu bili u bazi i oko baze. Molim Vas, možete
14 li mi to potvrditi?

15 O: Što se mene tiče, kada govorimo o bazi, to nije mjesto gdje sam ja
16 bio, a ako je to mjesto na koje mislite, onda je ovo točno. Na mjestu gdje sam
17 ja bio tokom noći, tamo nisam vidio, tokom noći, srpske vojnike.

18 P: Kada je riječ o bazi, da li imate bilo kakve naznake da su oni možda
19 bili tamo?

20 O: Ja za... o tome nemam nikakva saznanja.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau, dvije stvari. Koliko
22 sam ja shvatio, Vi se želite obratiti Pretresnom vijeću u jednom trenutku prije
23 nego što prekinemo. Druga stvar je: mislim da bismo trebali, pošto očigledno

24

25

26

27

28

29

30

1 nećemo završiti sa ovim svjedokom danas, ali ja ne bih želio da se odgađa
2 uvrštavanje dokaznih predmeta do njegovog sljedećeg dolaska ovamo. Više bih
3 volio da Tužilaštvo ponudi na usvajanje svoje dokumente, a eventualno neki drugi
4 dokumenti koje je možda Obrana iskoristila, da se i to napravi. Trebat će nam,
5 dakle, još dodatne dvije minute, osim onog vremena koje Vama treba.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ja mogu sada se
7 zaustaviti u unakrsnom ispitivanju, ako tako želite.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ono što ja kažem je da nama trebaju
9 dvije minute za uvrštenje dokumenata, a ne znam koliko je Vama potrebno da se
10 obratite Pretresnom vijeću u vizi s čim god se imate namjeru obratiti.

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Meni će trebati 5 minuta da se obratim
12 Vijeću, a za završavanje unakrsnog ispitivanja mi treba 15 minuta.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda ćemo se sada zaustaviti.

14 Pukovniče, nažalost, ja sam bio previše optimističan, nismo uspjeli
15 završiti sa Vašim iskazom. To u osnovi znači da ćete nam se morati ovamo
16 vratiti.

17 To će biti organizirano preko jedne službe koja se specijalno tim
18 poslovima bavi. Vi i dalje dajete iskaz, dakle morate imati na umu da ne smijete
19 komunicirati ni sa Tužilaštvom. Mislim, to kažem i Tužilaštvu, da se ne smije
20 obraćati svjedoku do njegovog sljedećeg iskaza, osim naravno ako ne bude
21 postojala za to specijalna potreba. Za to se treba dobiti, naravno, naša
22 dozvola. Isto se odnosi i na Vas, pukovniče. Dakle, Vi ne smijete ni sa kim
23 razgovarati o temi svoga iskaza sve dok ne završite sa njime u potpunosti.

24 Zahvaljujem Vam se. Želim Vam ugodnu večer i sretan put kući ili gdje
25 god već idete. Vidimo se kasnije. Molim poslužiteljicu da izvede/?svjedoka/ kada
26 je prevod gotov.

27

28

29

30

1 [Svjedok se povlači]

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da sredimo prvo ovo. Tužilaštvo,
3 gospodine Thayer, ne znam da li ste bili spremni, ali da li biste mogli da
4 završite proces uvrštavanja dokaza?

5 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala gospođi Stewart, inače ne bih mogao.
6 Imamo samo jedan dokazni predmet, što se tiče ovog svjedoka. To je PIC40025
7 /?PIC00025/, to je ona zračna fotografija Potočara koju je označio svjedok.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima li prigovora? Ako nema, u redu,
9 uvršteno je. Sada tim gospodina Popovića. Gospodine Živanoviću, Vi ste koristili
10 1D44, 45 i... ta tri dokumenta. Da li ima prigovora od strane Tužilaštva ili
11 nekog drugog tima Obrane?

12 G. THAYER: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. To se onda uvrštava u spis.
14 Gospodin Lazarević?

15 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, ja sam koristio jednu
16 zračnu fotografiju Potočara, ali broj za to ćemo dobiti od Tajništva.

17 SEKRETAR SUDA: [simultani prevod] To će biti 4DIC26.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pretpostavljam da se to uvrštava, jer
19 vidim da nema prigovora. Dakle, to je to.

20 Gospođo Fauveau, da li se želite obratiti na javnoj ili poluzatvorenoj
21 sjednici Vijeću?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Možda bih ja mogao pomoći?

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Odlukom Pretresnog vijeća od 12. septembra
4 ove godine, a redi se... radi se o paragrafu 66 i 67... posebno 67, koji se
5 odnose upravo na ovo pitanje.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, da, to je 12 septembar. Da. U redu.
7 Ali smo se na to nadovezali sa još jednom odlukom.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Gospodin Krgović se toga sjeća, ja to nemam
9 sad ovdje kod sebe.

10 [Sudije vijećaju]

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To je samo utisak, moram reći da se ja
12 moram svima izvinuti, nisam bio pripremljen da ćemo se baviti ovim pitanjem.
13 Možda ste primijetili da sam iznio sve te dokumente za vrijeme prethodne pauze.
14 Sve što je vezano za njega sam odnio nazad da to moja sekretarica bolje pripremi
15 za sutra poslijepodne. Nažalost, ja to nemam. Koliko se ja sjećam, gospodine
16 Josse, istina je da, ako govorite o našoj odluci od 12. septembra, onda ste tu
17 100% u pravu i Vi i gospođa Fauveau. Međutim, kasnije, ovaj tjedan, nedavno smo
18 se pozabavili pitanjem certifikata koje su tražili general Miletić i general
19 Gvero. Dakle, iako se nismo složili sa argumentacijom koju je iznijela gospođa
20 Fauveau, mi smo revidirali našu prethodnu odluku u vezi sa ograničenim unakrsnim
21 ispitivanjem, kako Kostera tako i sljedećeg svjedoka, i to proširili tako da
22 pokriva sve, ako se dobro sjećam. Ali kažem, nemam to ovdje i zbog toga kažem da
23 moram pogledati sve što imam. Ja to, nažalost, sad nemam uključeno. Morat ću to
24 provjeriti.

25 G. JOSSE: [simultani prevod] To je odluka je 17. oktobra, časni Sude i

26

27

28

29

30

1 Vi ste promijenili odluku u vezu sa Kosterom i Groenewegenom i naložili da se
2 Svjedok 23 pojavi, a niste ništa rekli o Svjedoku 25.

3 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Oprostite, ja sam sada se uključio, ali
4 radi se o mom svjedoku i vidim da je pokrenuta ta tema i to je uglavnom tačno.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Time ćemo se pozabaviti sutra odmah
6 kada se ponovno nađemo. Imat ćemo priliku da razmotrimo o Vašu argumentaciju i
7 donijet ćemo odluku. Gospodine Nicholls, izvolite.

8 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ja imam samo jedan kratak komentar, ako
9 mi date malo vremena. To ima veze sa sutrašnjim svjedokom jer sam mu ja rekao da
10 će on svjedočiti samo na temelju o onoga što se događalo u Potočarima. Ja se ne
11 slažem sa argumentacijom Obrane. To je jako kasno pokrenuto. Ono što se
12 promijenilo... jedino što se promijenilo su tri slova u kurzivu, *bis* u *ter*.
13 Gospodin Josse je u pravu da se *92bis(C)*, a sada *92ter*, tiče svjedoka koji se
14 dovode radi unakrsnog ispitivanja. To znači da bi naš podnesak bio besmislen
15 pošto bi ga ionako pravilo *92ter* pokrivalo u svakom slučaju. Ukratko ću reći, ja
16 ne mogu zamisliti da je pravilo *92ter* plenarna sjednica imala namjeru da oduzme
17 diskreciona prava svakog sudskog vijeća da ima kontrolu nad opsegom rada
18 Tužilaštva. Sad imamo pravilo *92ter* i ono pravi tu razliku. To je bilo sve. Ja
19 imam naravno više za reći, ali sada nemamo vremena. Imamo i presedane.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Nicholls, nećemo sada o tome

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 razgovarati. Mi ćemo međusobno također porazgovarati o tome ujutru prije nego
2 što se ponovo okupimo za zasjedanje sutra poslijepodne. Ja mislim da jednostavno
3 ne možemo Vam dati nikakve predznake šta će biti. Moramo o tome razgovarati
4 sutra. Sutra ujutro ćemo znati, vidjet ćemo kakva je situacija. Hvala Vam svima.
5 Želim Vam ugodnu večer. Nalazimo se sutra poslije podne. Ovo je Vaše.

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 ... Sjednica završena u 19.03h.

8 Nastavak zakazan za petak,

9 27.10.2006., u 14.15h.

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30